Länsförsäkringar Stockholm

Årsredovisning

2017

Länsförsäkringar Stockholm

Detta har hänt 2017

Det finansiella året

Över 6 500 skadeförebyggande besiktningar hos privat- och företagskunder genomfördes under 2017

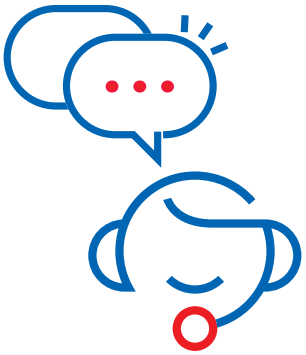

Kundcenter svarade på **fler än 315 000 samtal** under 2017

Ökat antal kunder

4 567

Antal avslutade skador

84 556

Antal förmedlade bostäder av Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

4 857

Tillväxt i bankaffären under 2017

3,9 miljarder

NYCKELTAL MODERBOLAG	2017	2016
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, MSEK	463	441
Operativt resultat i de tre kärnaffärerna, MSEK	165	156
Balansomslutning, MSEK	7 086	6 418
Konsolideringsgrad, %	184	173
Antal anställda	344	312
Antal kunder	547 064	542 497
Sakförsäkringsaffären		
Premieinkomst, MSEK	2 037	1 890
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, MSEK	106	115
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	95	94
Antal kunder	353 392	351 488
Livförsäkringsaffären		
Premieinkomst, MSEK	2 596	2 554
Förvaltat kapital, MSEK	58 013	54 735
Antal kunder	224 342	220 131
Bankaffären		
Inlåning, MSEK	7 577	7 430
IPS och ISK, MSEK	1 308	1 049
Marknadsvärde fonder, MSEK	1 196	1 064
Utlåning, MSEK	30 665	27 297
Antal kunder	92 230	88 212
Kapitalförvaltning		
Totalavkastning exkl. egna kostnader %	5,9	6,1

Premieinkomst Sak, MSEK

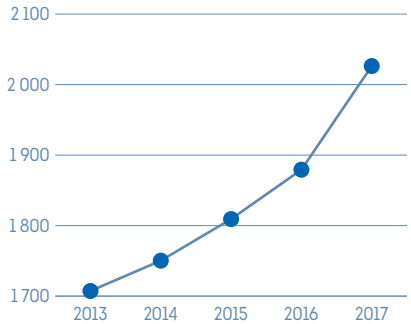

Förvaltat Kapital Liv, MSEK

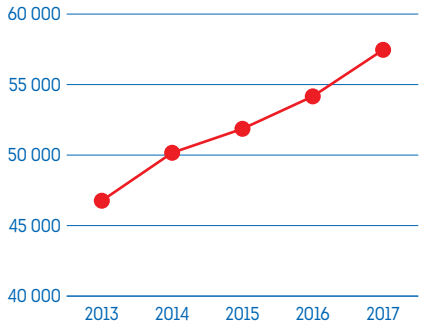

Affärsvolym Bank, MSEK

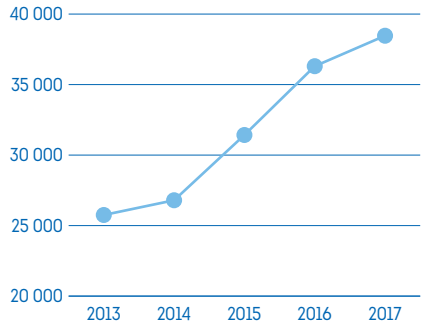

Väsentliga händelser

Nöjda kunder belöning för hårt arbete
Svenskt Kvalitetsindex mäter varje år Sveriges mest nöjda kunder och i många fall finns de hos Länsförsäkringar. Vi har de mest nöjda kunderna bland annat inom Privat Försäkring. Dessutom vann Länsförsäkringar Fastighetsförmedling kategorin Sveriges mest nöjda kunder Fastighetsmäklare, för andra året i rad.

Länsförsäkringar Stockholm öppnar Flaggskeppsbutik i City
Lokalen, belägen på Humlegårdsgatan 20, kommer att ge oss möjlighet att skapa en modern och tillgänglig mötesplats för våra kunder. Den större ytan ger oss också möjlighet till att samlokalisera med Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och en bobutik kommer att etableras i lokalen. Inflytt sker under 2018.

40 miljoner i förmedlad bankaffär
Vi har de senaste åren löpande tagit marknadsandelar från våra bankkonkurrenter. Senaste året växte vi dubbelt så snabbt (5 %) som vår marknadsandel (2,5 %). Utvecklingen har tagit banken från en tuff finansiell situation till att vara en lönsam kärnaffär. Hypotekslånen fortsätter vara motorn samtidigt som inlåningen fortsätter öka.

Olycksfall vuxen
Under 2018 har köpet av olycksfallsaffären från Länsförsäkringar AB succesivt flyttats över och vi har nu hela affären i vårt bestånd som utgör 32 miljoner kronor i beståndspremie. Skadeprocenten för hela olycksfallsaffären har varit på 61 % vilket gör detta till en lönsam affär. I och med köpet av affären har vi även tagit över skaderegleringen av produkten.

Fler digitala tjänster
Vår prisbelönta mobilapp fick förstärkning under året när bilskadeanmälan lanserades i november. En förenkling för kunderna, bland annat kan de använda GPS-funktionalitet för att ange var skadan inträffat och på ett enkelt sätt även bifoga bilder direkt från mobilens kamera.

Våra företagskunder kan nu i högre utsträckning göra fler saker själva online. Digitala köptjänster finns nu både i sak- och livförsäkringsaffärerna.

Skadeförebyggande arbete
Under 2017 har totalt cirka 6 500 besiktningar genomförts hos privat- och företagskunder. Vi har fortsatt att driva våra skadeförebyggande program för yrkestrafiken och för våra lantbrukskunder. Under året har vi tillsammans med flera andra länsförsäkringsbolag även testat Ride Safe, ny teknik i mobilen för att minska mobilsurfandet under bilkörning. Vi genomförde även kampanjen Sveriges största brandövning för att få fler att genomföra livsviktig brandövning i hemmet.

Reflexvästar
Vi fortsätter vårt lokala samhällsengagemang och delade under 2017 ut fler än 16 000 reflexvästar till förskolebarn. De senaste tre åren har vi delat ut totalt nästan 40 000 reflexvästar.

UN Global Compact
I december anslöt sig Länsförsäkringar Stockholm till FNs Global Compact och Vd Fredrik Bergström har skrivet under ett "Letter of Commitment". Global Compact innebär att vi förbinder oss att följa FN:s 10 principer gällande företags ansvar för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption samt att i Hållbarhetsredovisningen årligen rapportera vilka åtgärder vi vidtagit.

Innehåll

2 Detta har hänt
4 Vd har ordet
7 Våra kunder är också våra ägare
8 Samverkan som stärker Länsförsäkringar Stockholm
10 Förvaltningsberättelse

Finansiella rapporter

13 Femårsöversikt
14 Resultaträkning
15 Resultatanalys
16 Balansräkning
18 Rapport över förändringar i eget kapital
18 Kassaflödesanalys
19 Noter till finansiella rapporter

Övrig information

35 Underskrifter
37 Revisionsberättelse
40 Bolagsstyrningsrapport
44 Styrelse
45 Företagsledning
46 Fullmäktige
47 Ord & uttryck

Bolagsstämma 2018

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 12 april, klockan 18.00, på Länsförsäkringar Stockholms huvudkontor i Solna.

Redovisningen är framtagen av Länsförsäkringar Stockholm i mars 2018. Styrelse och ledningsgrupp är fotograferade av Magnus Pehrson.

Vd har ordet Fredrik Bergström

Ännu ett år med lönsam tillväxt och ökad kundnöjdhet

För fjärde året i rad levererar Länsförsäkringar Stockholm ett starkt resultat 2017 liksom förra året, med tillväxt i alla våra kärnaffärer. Årets resultat blev 463 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt och vi kan därmed lägga ytterligare ett år bakom oss med starkt operativt resultat och god kapitalavkastning. 165 miljoner kronor skapades i våra tre kärnaffärer Sak, Bank och Liv, och 298 miljoner kronor skapades via vår kapitalavkastning. Vi överträffar också vårt kundnöjdhetsmål, där vi sista december hade nästan 38 i vår NPS-mätning. En anmärkningsvärd resa från årets början då vi startade under 28.

Tillväxt inom sakaffären

Sakaffären fortsätter att växa även detta år. Länsförsäkringar Stockholm befinner sig på en tillväxtmarknad och tar väl tillvara på möjligheten att växa och premieintäkterna växer över hela linjen. Trots ett mer försiktigt riskurval, främst inom den privata motoraffären, ligger den sammanlagda tillväxten mätt som premieintäkt på samma nivå som föregående år. Den sammanlagda beståndspremien var vid årsskiftet 2 008 miljoner kronor, en uppgång med 143 miljoner kronor på ett år. Vi gör det med bibehållen kundnöjdhet: Sveriges mest nöjda kunder inom privat försäkring enligt Svenskt Kvalitetsindex.

Ännu ett rekordår för bankaffären på Länsförsäkringar Stockholm

Vår förmedlade bankaffär går fortsatt bra och vi har en total tillväxt under året med 3,9 miljarder kronor. Årsresultatet hamnade på 42 miljoner kronor, främst drivet av goda marginaler på vår hypoteksutlåning och stigande volymer inom både spara och låna. Även om marknaden för bolån påverkats av nya regelverk såsom amorteringskrav och skuldkvot, har nyutlåningen varit stabil under året. Även i år fick vi utmärkelsen Sveriges nöjdaste kunder inom bank enligt Svenskt Kvalitetsindex.

God framfart inom försäljning ökar tillväxt och lönsamhet inom Liv

Vi har haft en bra tillväxttakt under året i Fondlivaffären där vi ser en mycket god utveckling av det förvaltade kapitalet samt en ökning i våra inbetalda premier. Kapitalet ökade med 6 %, främst genom en god kapitalavkastning men också på förgående års arbete med att effektivisera processer och arbetssätt för att förenkla inflytt av externt kapital till Länsförsäkringar. Därutöver har vi gjort det möjligt för våra kunder att snabbt och enkelt kunna teckna sin tjänstepension direkt på webben.

Fortsatt stark utveckling av aktiemarknaden

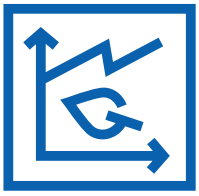

Aktiemarknaderna och bolagsvinsterna har under 2017 fortsatt att utvecklas starkt. Detta har gjort att bolagets aktieportfölj haft en totalavkastning på 11,9 %. På räntemarknaderna har centralbankerna världen över fortsatt hålla styrräntorna låga vilket hållit ner marknadsräntorna även i år.
Dock har centralbanken i USA börjat lätta sin penningpolitik vilket gör att vi på lite längre sikt kan börja se en ökning i räntenivån. Bolagets ränteportfölj avkastade under 2017 1,1 %.

Fastighetsförmedlingen fortsätter med stark tillväxt och nöjda kunder

För andra året i rad har Länsförsäkringar Fastighetsförmedling Sveriges mest nöjda kunder enligt Svenskt Kvalitetsindex. Tillväxten har fortsatt för tionde året i rad och vi har en marknadsandel i länet på strax över 8 %. Verksamheten har idag över 220 personer anställda och omsätter över 210 miljoner i 32 bobutiker. Total genomfördes fler än 4 800 bostadsaffärer under året.

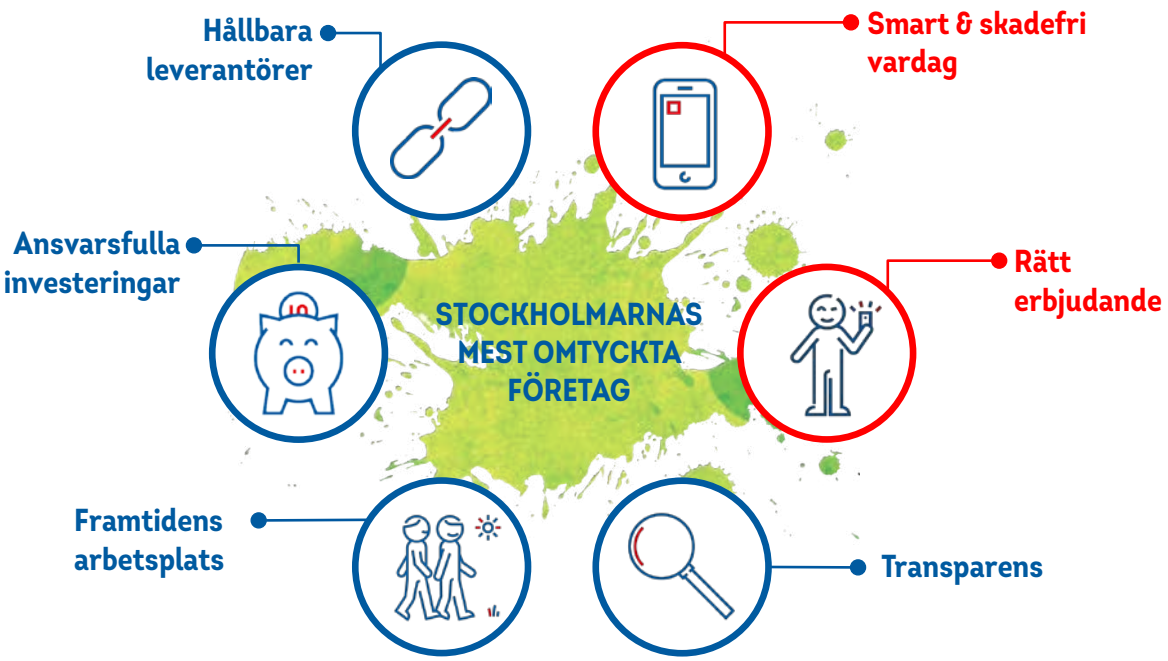

Resan har startat på hemmaplan
Att ha kunder som är ambassadörer är självklart ett viktigt mål för oss. För att bli stockholmarnas mest omtyckta företag måste vi också sikta på att bli Stockholms bästa arbetsgivare – med medarbetare som är ambassadörer för Länsförsäkringar Stockholm. När vi summerar 2017 kan vi se att resan mot stockholmarnas mest omtyckta företag nu på allvar har startat, inte minst bland våra egna medarbetare. I vår kontinuerliga medarbetarundersökning ser vi hur flera mätetal gått stadigt uppåt, inte minst engagemang där vi visar bättre resultat än de tio bäst presterande företagen som genomför samma mätning. Konkret svarar medarbetarna sammantaget i undersökningen att vår vision och våra ledstänger är välkända, att vi har ett positivt ledarskap, att vi har tydliga mål och förväntningar och att det finns goda utvecklingsmöjligheter.

... och fortsätter med Expedition 2020
Samtidigt som vi 2017 gjorde ett mycket bra år rent ekonomiskt, och dessutom skapat ambassadörer både bland våra kunder och medarbetare, har vi sjösatt en stor förändringsresa för att på allvar möjliggöra vår vision. Att bli Stockholmarnas mest omtyckta företag är en djärv vision, men vi ser ingen anledning att sikta lägre. Vi vet att våra kunder vill ha en bekymmersfri vardag, där jag som kund kan känna mig omhändertagen och försäkringar utgör en trygghet. Vi tror att vägen dit i hög utsträckning går via en digitalisering av våra produkter och tjänster. Vilket också skapar transparens och bättre överblick, vilket är bra både för oss och för kunden. När våra kunder också är våra ägare är det fullt naturligt att lägga kraft på just det, kundernas utmaning, och göra det enkelt att vara kund. Det arbetet kallar vi Expedition 2020.

Ett hållbart Stockholm – för oss och våra kunder
När vi inte har några andra intressenter än våra egna kunder, de som bor och verkar i Stockholm, så är det för dem vi utvecklas. När vi frågar våra kunder vilket slags försäkringsbolag de vill ha, svarar de att vårt viktigaste jobb är att se till att de är rätt försäkrade och hjälper dem att undvika skador på ett enkelt och pålitligt sätt. Det måste vi se till att lösa åt kunden. Vårt huvuduppdrag de kommande åren blir att förenkla våra erbjudanden och möta kundernas krav på en enklare kontakt, där jag som kund kan göra mer på egen hand och utan tvivel blir rätt försäkrad. Samtidigt som vi skapar en hållbar tillvaro i Stockholm åt våra kunder och Stockholmarna.

Under året har vi jobbat undersökande och kartläggande när vi nu ska lägga grunden i vårt hållbarhetsarbete. Vi tog fram en rad frågor som vi ställde till våra kunder och medarbetare. Frågorna syftade till att undersöka vad våra intressenter tycker är viktigt att vi gör inom hållbarhet. Kundernas svar, kombinerat med en intern väsentlighetsanalys, ledde arbetet vidare. Sex områden för hållbarhetsarbetet har formulerats och två av dessa ses som särskilt viktiga för både oss och våra intressenter och beskrivs därför som fokusområden: "Smart & skadefri vardag" samt "Rätt erbjudande".

Samtidigt kommer vi fortsätta på inslagen väg med flera samhällsengagemang viktiga för Stockholmarna:

- Vi fortsätter vara huvudsponsor till S:t Eriks-Cupen och Grönt Kort för Fair Play. 2017 möttes nästan 80 000 barn och ungdomar i Sveriges största turnering och i varje match delades ett Grönt Kort ut, som uppskattning på schysst spel.
- Vi fortsätter vårt arbete med Hållbara Hav för ett bättre Östersjön. Stockholmarnas hav mår dåligt, men forskarna ser en klar förbättring. Vi stöttar det fortsatta arbetet med vårt känsliga innanhav.
- Vi fortsätter stötta Fryshusets viktiga arbete och tillsammans med dem hjälpa unga att få en andra chans. Samtidigt som vi lär oss själva om hur man förebygger utanförskap.

Till sist
Avslutningsvis kan jag bara försöka förmedla den tillförsikt jag känner för 2018. Året som gått var kanske det roligaste hittills med ett mycket bra resultat och stora framsteg i våra förberedelser för att skapa Stockholmarnas mest omtyckta företag. Nu har vi lagt grunden och kommande år kommer mer gå i genomförandets tecken. I år kommer vi göra stora framsteg och jag tror vi kommer se vår vision allt tydligare på horisonten ju längre året går.

Solna 8 mars 2018

Fredrik Bergström
Vd, Länsförsäkringar Stockholm

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER*
2017
BANK FÖRETAG

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER*
2017
BANK PRIVAT

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER*
2017
BOLÅN

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2017
FÖRSÄKRING PRIVAT

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2017
FASTIGHETSMÄKLARE

SVENSKT KVALITETSINDEX
SVERIGES MEST NÖJDA KUNDER
2017
FASTIGHETSLÅN FÖRETAG

Hårt arbete ger belöning. Nöjda kunder finns det gott om i Länsförsäkringar enligt Svenskt Kvalitetsindex.

Nöjdast kunder enligt Svenskt Kvalitetsindex

Länsförsäkringar Stockholm

Våra kunder är också våra ägare

Länsförsäkringar Stockholm är ett kundägt bolag med verksamhet i Stockholms län. I och med att vi ägs av kunderna i vårt verksamhetsområde är vi geografiskt nära våra kunder. Vi delar samma vardag i Stockholms län.

Länsförsäkringar Stockholm är ett av 23 länsförsäkringsbolag, en del av länsförsäkringsgruppen och ett av Stockholms äldsta företag. Verksamheten föddes ur behovet att försäkra sig mot bränder och företaget grundades redan 1844 som två brandstodsbolag – Stockholms läns respektive Stockholms stads brandstodsbolag. 1917 började vi samarbeta med övriga brandstodsbolag och tillsammans med dem bildade vi 1936 det som idag är Länsförsäkringar AB. 1971 gick de bägge ursprungsbolagen samman under namnet Länsförsäkringar Stockholm.

Sedan 1844 har vi försäkrat människor och saker och har utvecklats och breddats i takt med människors förändrade levnadssätt och behov. Vi är ensamma på marknaden om att erbjuda sakförsäkring, livförsäkring, bank och fastighetsförmedling under ett och samma tak. Vi hjälper våra kunder till en trygg och enkel vardagsekonomi.

Att vi är kundägda innebär att vi bara har en enda uppdragsgivare – dig som kund – och beslut och värderingar styrs utifrån det. Det är detta som präglar vilka vi är och hur vi ska vara. I och med att vi drivs av en idé och inte av en börskurs är vi långsiktiga. Denna långsiktighet och fokus på vår enda uppdragsgivare skapar såväl stabilitet som ett kunddrivet arbetssätt som ger värde för kunderna.

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Stockholm

Länsförsäkringar Stockholm äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Stockholm har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

1. Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB
Länsförsäkringar Stockholm äger 8,9 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i Länsförsäkringars Stockholms konsolideringskapital.

2. Styrkan i varumärket
Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2017 visar att Länsförsäkringar har det sjätte högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

3. Liv- och pensionsförsäkring
Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning, förvaltar traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen 2011. Länsförsäkringar Liv förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. Kunder med försäkringar i Gamla Trad har sedan 2013 möjlighet att villkorsändra befintliga försäkringar till Nya Trad.

4. Bankverksamhet
Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

5. Djur- och grödaförsäkring
Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar.

6. Hälsa
Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet Bo kvar.

7. Stabil återförsäkring till lägre kostnad
Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Stockholm betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring.

8. Övrig samverkan
Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice.

9. Gemensam utveckling
En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värdet för kunderna.

Utveckling av kundmötesplatserna
Arbetet med att utveckla kundmötesplatserna fokuserades under 2017 på fyra

områden; kundbearbetning och paketering, effektivisering och förenkling av processer, arbetssätt och bemötande i skadekundmötet samt digitalisering och kanalsamverkan. Förflyttningsarbetet sker genom kunddialog och syftar till att genom kundens hela livscykel erbjuda paketerade lösningar.

Under 2017 har ett verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning etablerats som gör det möjligt att ge relevanta erbjudanden i rätt kanal vid rätt tillfälle. Marknadsbearbetningen har också underlättats genom aktivt arbete med kundvårdsprogram och genom att Länsförsäkringars webbplats förbättrats vad gäller stöd för lokala marknadskampanjer. Hanteringen av återbäring till kunderna har också effektiviserats.

Processer har förenklats och effektiviserats genom ökad automatisering och genom förbättrade kundmöten. En lösning för att kund och rådgivare ska kunna dela information över internet har utvecklats och börjar användas under 2018. Behovsguider har vidareutvecklats för att identifiera kundens behov och ge relevanta erbjudanden. Arbetssätt och verktyg som används i kundmötet utvecklas för att säkra att nya lagstiftnings- och regelverkskrav uppfylls.

Skadekundmöten som utgår från kundens situation och behov med en smidig och snabb hantering är ett fokusområde. Informationen på webbplatsen har förbättrats under året och nu finns skadeguider för hantering och flöde av volymskador, bland annat för att göra det enklare för kunderna att använda självbetjäningstjänsterna. Det är nu också möjligt att anmäla en motorskada i appen. För att underlätta hantering av ett skadeärende pågår försök med att använda den meddelandefunktion som finns på Mina sidor för att kommunicera med kunden på ett säkert och effektivt sätt. Utifrån kundernas upplevelser av hanteringen kommer arbetet att drivas vidare under 2018.

Digitalisering och kanalsamverkan ska göra det möjligt för kunderna att alltid kunna komma i kontakt med Länsförsäkringar, på den mötesplats kunden själv väljer. Ett lösningsförslag har tagits fram och arbetet med den samlade förflyttningen ska nu inledas. Under 2017 har flera förbättringar införts, till exempel möjligheten att chatta med Länsförsäkringar.

Utvecklingen av Mina sidor och appen har fortsatt under 2017 med många nya funktioner för kunderna. Exempel är förbättrat betalningsflöde, tydligare kontohistorik och förbättrad hantering av bankkort.

En väsentlig förflyttning har skett inom motorförsäkringsområdet, det är nu möjligt att hantera försäkringen i de digitala kanalerna vad gäller teckning, skadeanmälan, ändring av betalningssätt och körsträcka samt köp av tilläggsförsäkringar.

Arbetet med ett modernare systemstöd för hantering av försäkringsprodukter fortsätter intensivt. Det berör boende, båt, rese- och olycksfallsförsäkringar och är ett viktigt steg för att förenkla kunderbjudandet, men också för att kunna erbjuda fler digitala tjänster. Det nya systemstödet börjar användas under 2018. Motsvarande förenklingar av produkter och erbjudanden görs också för företags- och lantbruksförsäkringar. Syftet är att förbereda en kommande förflyttning till det nya systemstödet och att möjliggöra fler digitala tjänster och digital distribution.

Inom Motor sker mycket utvecklingsarbete. En ny tariff för försäkring av tunga lastbilar har införts. För motorförsäkringar har en översyn av prissättning av personbil genomförts.

Två projekt har drivits under året för att förbättra möjligheterna till analys av sakförsäkringsaffären.

Under året har en ny produkt som vänder sig till nystartade företag lanserats; Startaföretagsförsäkring som är en prova-på-försäkring med brett skydd som gäller i 6 månader och tecknas på internet.

Under 2017 bedrevs arbete för anpassning till de nya regelverken Dataskyddsförordningen (GDPR) och Försäkringsdistributionsdirektivet (IDD).

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Stockholm avger härmed årsredovisning för 2017, företagets 174:e verksamhetsår.

Koncernen

I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Stockholm 502002-6265 samt det helägda dotterbolaget Telegrafgatan RE AB 556691-9428. Dotterbolaget förvärvades 30 november 2016 och koncernredovisning upprättas för första gången från och med räkenskapsår 2017 (med jämförelsetal för 2016).

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt försäkringsbolag som har sitt verksamhetsområde i Stockholms län. Företaget tillhandahåller direkt försäkring i form av olycksfalls- och sjukförsäkring, motorfordonsförsäkring, spårfordonsförsäkring, fartygsförsäkring, godstransportförsäkring, försäkring mot brand och annan skada på egendom, fartygsansvarsförsäkring, allmän ansvarighetsförsäkring, annan förmögenhetsskada samt rättsskyddsförsäkring. Företaget tar även emot återförsäkring från andra försäkringsföretag avseende samtliga skadeförsäkringsklasser och tilläggsförsäkring samt lång olycksfalls- och sjukförsäkring. För att kunna erbjuda kunderna ett komplett sortiment av försäkrings-, fond- och bankprodukter förmedlar företaget livförsäkring, banktjänster, fondförvaltning samt djur- och grödaförsäkring från Länsförsäkringar AB och dess dotterbolag.

Affärsvolym

Den totala affärsvolymen fördelar sig enligt nedan.

MSEK	2017	2016
SAKFÖRSÄKRINGSAFFÄR		
Premieinkomst, direktförsäkring	1 952	1 815
Premieinkomst, mottagen återförsäkring	85	75
Premieinkomst, förmedlad försäkring	543	515
Placeringstillgångar	5 764	5 317
LIVFÖRSÄKRINGSAFFÄR[1]		
Premieinkomst	2 596	2 554
Förvaltat kapital	58 013	54 735
BANKAFFÄR[1]		
Bank, inlåning	7 577	7 430
IPS och ISK	1 308	1 049
Bank, utlåning	30 665	27 297
varav hypotekslån	29 032	25 724
Fondförvaltning	1 196	1 064

[1] Avser förmedlad affär

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Stockholm förenar det lokala företagets fördelar med det stora företagets resurser. Tillsammans med 22 andra länsförsäkringsbolag täcker länsförsäkringsgruppen hela Sverige. Länsförsäkringar Stockholm äger, tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag, Länsförsäkringar AB, där länsförsäkringsgruppen har sin gemensamma utvecklings- och serviceorganisation samt produktbolag för bland annat livförsäkring, fondförvaltning och banktjänster. Styrelsen för Länsförsäkringar Stockholm ansvarar för företagets organisation och förvaltningen av företagets angelägenheter. I detta ingår att fastställa en ändamålsenlig organisation, övergripande mål och strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning av verksamheten. För att förstärka styrelsen i dess arbete har styrelsen ett Risk- och Kapitalförvaltningsutskott, ett Revisionsutskott och ett Ersättningsutskott. Dessutom finns en funktion för internrevision. Inom företaget finns funktioner för riskhantering, compliance, aktuarie och säkerhet. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt arbete och en instruktion för verkställande direktören. I en särskild bolagsinstruktion fastställs företagets organisation och ansvarsfördelningen klargörs mellan företagets olika enheter och befattningshavare. Beredning av val till Länsförsäkringar Stockholms styrelse utförs av en valberedning som är utsedd av fullmäktige. Styrelsen består av sex ordinarie stämmovalda ledamöter. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarrepresentanter samt suppleant till dessa. Styrelsen har under året haft tio sammanträden.

Medarbetare

Länsförsäkringar Stockholms vision är att bli stockholmarnas mest omtyckta företag. Det arbetet börjar på hemmaplan genom att alla medarbetare bidrar till ett arbetsklimat som engagerar, ger utrymme för idéer och tankar och deltar i att skapa en bättre upplevelse för företagets kunder.

Sedan ett par år är modellen prestationsutveckling implementerad. Den tar sin utgångspunkt i ett antal områden som är avgörande för att bygga en kultur som utvecklar bra prestationer och högt engagemang i arbetet utifrån varje medarbetares individuella förutsättningar och möjligheter. Arbetet med prestationsutveckling är fortsatt högt på agendan.

Under 2017 lades stor kraft på just de egna ambassadörerna, medarbetarna. Medarbetarundersökningen sattes i fokus och utökades med extra mätningar av eNPS, till att totalt mätas fyra gånger under 2017. De många aktiviteterna på att tydliggöra värderingar, syfte, mål och prestation gav utfall och företaget överträffade sitt eNPS-mål. I mätetalet "engagemang" visar resultat för Länsförsäkringar Stockholm bättre än de tio bäst presterande företagen som genomför samma mätning.

För att kunna leverera enligt uppsatta mål har företaget arbetat aktivt med att skapa förutsättningar för prestation genom att exempelvis säkerställa kompetensutveckling. Under 2017 har företaget genomfört över 5 800 timmars internutbildning.

God hälsa är en viktig förutsättning för prestation och under 2017 har det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsatt. Det innebär exempelvis regelbundna möten i arbetsmiljökommittén, risk- och konsekvensanalyser vid verksamhetsförändringar samt uppföljning av hälsa i årliga medarbetarsamtal. Samtliga medarbetare har haft möjlighet att ta del av ett förmånligt friskvårdsbidrag som subventionerar hälsofrämjande aktiviteter.

Under 2017 fullföljdes Hälsoresan, ett gemensamt program för alla medarbetare att sätta fokus på hälsa och välmående. Aktiviteterna som genomförs registrerade medarbetarna själva i appen Peppen.

Sjukstatistiken, inkluderad kort- och långsjukskrivning för 2017, ser ut enligt följande:

SJUKFRÅNVARO 2017

Q1	Q2	Q3	Q4
4,4 %	4,4 %	4,3 %	4,3 %

Attraktiv arbetsgivare
När Sveriges ekonomistudenter röstar fram sina drömarbetsgivare placerar de Länsförsäkringar på första plats i försäkringsbranschen för femtonde året i rad. Dessutom är vi bland de femtio mest attraktiva arbetsgivarna inom alla branscher. Det visar Universums årliga undersökning Företagsbarometern.

Medarbetarstatistik
Vid omräkning till heltid motsvarar företagets samtliga anställda 344 heltidstjänster vid utgången av 2017. Medelåldern uppgår till 41 år. Av företagets medarbetare utgör 50,9 % kvinnor och 49,1 % män. På chefspositioner med personalansvar i företaget är fördelningen 45 % kvinnor och 55 % män.

Ersättning
Ersättning till ledande befattningshavare, se Not 8.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under året

Olycksfallsförsäkring för vuxen nu egen affär
Under året har det sista steget av överlåtelsen av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna från Länsförsäkringar Sak genomförts. Överlåtelsen har skett i följande steg:

- I februari 2016 började länsförsäkringsbolagen nyteckna Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna samtidigt upphörde Länsförsäkringar Sak med nyteckning av affären.
- Från januari 2017 förnyas försäkringsavtal förfallomånadsvis hos länsförsäkringsbolagen, samtidigt annulleras försäkringen hos Länsförsäkringar Sak.
- I december 2017 sker beståndsöverlåtelse av samtliga öppna skador.

GDPR - General Data Protection Regulation.
Den 25 maj 2018 kommer en ny EU-förordning om dataskydd "Dataskyddsförordningen" att ersätta Dataskyddsdirektivet samt PuL och övrig nationell lagstiftning inom EU som är baserad på Dataskyddsdirektivet. Dataskyddsförordningen gäller direkt som lag i Sverige, men får kompletteras med viss nationell lagstiftning (utredning pågår). De grundläggande principerna i Dataskyddsförordningen är i stora delar överensstämmande med PuL.

Exempel på förändringar som är värdefulla att uppmärksamma:

- Nya förutsättningar för personuppgiftsbehandling.
- Förstärkta rättigheter för den registrerade.
- Ökade krav på dokumentation av behandling.
- Direkta skyldigheter för personuppgiftsbiträden.
- Höga sanktionsavgifter vid brister mot regelverket

Projekt pågår inom Länsförsäkringsgruppen för att anpassa bolagen till det kommande regelverket.

IDD – Insurance Distribution Directive
2016 beslöts ett nytt EU-direktiv om försäkringsdistribution. Detta direktiv skall träda i kraft under 2018 genom en ny lagstiftning, lagen om försäkringsdistribution. Den nya lagen kommer att ersätta nuvarande lag om försäkringsförmedling och kommer därigenom omfatta alla distributörer av försäkring, inte bara förmedlarna. Detta kommer att innebära skärpta och mer detaljerade krav på kunskap och yrkesutveckling, dokumentation av distributionstillfället, information om vår verksamhet. Det kommer även att krävas branschgemensamma produktfaktablad samt en väl fungerande produktgodkännandeprocess med löpande uppföljning.

Projekt pågår inom Länsförsäkringsgruppen för att anpassa bolagen till det kommande regelverket.

Resultat och ekonomisk ställning
Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick i moderbolaget till MSEK 463 (441) och efter skatt till MSEK 223 (269). Bankaffären fortsatte att växa och det främst inom utlåning. Även Livaffären och kapitalförvaltning redovisade ett stabilt positivt resultat. Premieinkomsten ökade med 8 procent och uppgick till MSEK 2 037 (1 890). Försäkringsrörelsens resultat belastades med flertalet storskador under året med ökade skadekostnader som följd och det tekniska resultat uppgick till MSEK 106 (115).

Premieinkomst
Premieinkomsten uppgick till MSEK 2 037 (1 890).

MSEK	2017	2016
Direkt försäkring	1 952	1 815
Mottagen återförsäkring	85	75

Skador
I direkt försäkring exklusive motorfordon har 40 222 (36 791) skador registrerats. Skadekostnaden exklusive skadereglerings-kostnader beräknas för innevarande riskår uppgå till MSEK 739 (673). För motorfordonsförsäkring inklusive trafikansvar har 41 414 (39 435) skador registrerats.

Skadekostnaden för motorfordonsförsäkring exklusive skaderegleringskostnader beräknas för innevarande riskår uppgå till MSEK 484 (452). Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador innebar ett överskott i det direkta resultatet på MSEK 57 (54).

Kapitalförvaltning
Marknadsvärdet på företagets placeringstillgångar uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 5 764 (5 317).

Företagets likviditet uppgick vid verksamhetsårets slut till MSEK 110 (45). Den totala avkastningen på företagets placeringar uppgick till MSEK 320 (303) varav direktavkastning MSEK 11 (14).

Risker i verksamheten
Försäkringsrisk
Företagets riskportfölj i direkt försäkring är balanserad och riskerna är begränsade genom återförsäkring. I den egna affären var under 2017 risken vid inträffad skada MSEK 19. Utöver detta fanns ett Stop Loss-skydd som täcker skadekostnaden mellan 90 och 110 procent av premieintäkten för egen räkning. Trafikansvar och olycksfall ingår inte i Stop Loss-skyddet.

För trafik var den egna risken MSEK 2 och för olycksfall MSEK 3 per skadehändelse. Den mottagna affären är till största delen svensk affär.

Livrisk
Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa, med de relevanta underkategorierna livsfallsrisk, kostnadsrisk och omprövningsrisk. Länsförsäkringar Stockholm exponeras för dessa risker dels via företagets egna skadelivräntor, dels via mottagen återförsäkring där företaget tar emot motsvarande risker i skadelivräntor tillhörande Länsförsäkringar Sak.

Aktiekursrisk
Vid utgången av 2017 uppgick placeringstillgångarna i aktier och andelar, exklusive derivat, till MSEK 3 173 (2 888), varav MSEK 2 116 (1 909) avser aktier i Länsförsäkringar AB, vilka värderas löpande efter substans. Andelen aktier och andelar utgjorde 60 (61) procent av de totala placeringstillgångarna.

Ränterisk
Obligationer och andra räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 281 (2 109). Den genomsnittliga durationen var 1,7 (1,6) år.

Finansiella kreditrisker
Obligationer och andra räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 281 (2 109). En andel på 88 (90) procent av innehaven hade åsatts en rating på BBB eller högre i enlighet med Standard & Poor's definition. Företaget hade inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna.

Valutarisk
Vid utgången av 2017 fanns tillgångar i utländsk valuta motsvarande MSEK 471 (389) omräknat med balansdagens valutakurser. Av beloppet avser MSEK 149 (185) tillgångar i US-dollar, MSEK 183 (115) i europeiska valutor och MSEK 139 (90) i andra valutor.

Hållbarhet och ett tryggare Stockholm
I Länsförsäkringar Stockholm handlar hållbarhet om att bedriva verksamheten på ett ansvarsfullt sätt där bolaget visar respekt för sina medmänniskor, för klimatet och miljön och för det samhälle bolaget verkar i. Att arbeta aktivt med hållbarhet är en självklarhet i Länsförsäkringar Stockholm – det är både bolagets ansvar och en nödvändighet för att säkerställa långsiktig konkurrenskraft.
Under året har Länsförsäkringar Stockholm genomfört en uppdaterad väsentlighetsanalys i dialog med prioriterade intressenter. De frågor som identifierats som mest väsentliga för ett långsiktigt värdeskapande hållbarhetsarbete i Länsförsäkringar Stockholm är: Smart och skadefri vardag, Rätt erbjudande, Transparens, Framtidens arbetsplats, Ansvarsfulla investeringar samt Hållbara leverantörer. En utförlig beskrivning av hållbarhetsarbetet presenteras i bolagets hållbarhetsrapport.

I enlighet med 6 kap 11 § årsredovisningslagen har Länsförsäkringar Stockholm valt att upprätta hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till bolagets revisor samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten finns tillgänglig på www.lansforsakringar.se/stockholm

Förslag till disposition av moderbolagets vinst
Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Belopp i SEK	
Balanserade vinstmedel från föregående år	1 105 560 002
Årets resultat	222 978 645
Summa	**1 328 538 647**

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att i ny räkning balanseras SEK 1 328 538 647.

Finansiella rapporter

Femårsöversikt

Belopp i KSEK	2017	2016	2015	2014	2013
RESULTAT KONCERN					
Premieintäkt för egen räkning	1 860 189	1 765 564	-	-	-
Försäkringsersättningar för egen räkning	-1 401 833	-1 280 424	-	-	-
Driftskostnader	-347 103	-370 154	-	-	-
Finansrörelsens resultat	301 116	279 425	-	-	-
Resultat före dispositioner och skatt	480 455	436 724	-	-	-
Årets redovisade resultat	370 473	336 843	-	-	-
RESULTAT MODERBOLAG					
Premieintäkt för egen räkning	1 860 189	1 765 564	1 666 292	1 628 168	1 586 944
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	14 751	10 764	42 066	53 848	62 420
Försäkringsersättningar för egen räkning	-1 401 833	-1 280 424	-1 070 761	-1 158 939	-1 348 704
Driftskostnader för egen räkning	-361 371	-371 394	-368 837	-318 333	-341 239
Övriga tekniska kostnader	-5 536	-9 148	-2 837	-6 886	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**106 200**	**115 362**	**265 923**	**197 857**	**-40 580**
Finansrörelsens resultat	298 043	284 747	206 366	270 854	189 111
Övriga intäkter och kostnader	58 870	40 697	14 827	-3 314	-118 246
Resultat före dispositioner och skatt	**463 113**	**440 806**	**487 116**	**465 397**	**30 286**
Årets redovisade resultat	222 979	268 692	280 001	155 403	53 771
Premieinkomst för egen räkning	1 924 541	1 793 762	1 715 015	1 667 699	1 605 994
EKONOMISK STÄLLNING MODERBOLAG					
Placeringstillgångar, verkligt värde	5 763 784	5 316 832	4 741 838	4 310 105	3 953 920
Försäkringstekniska avsättningar för egen räkning	2 829 867	2 602 894	2 488 771	2 443 604	2 498 974
Kapitalbas [1)]	-	-	2 696 984	2 211 843	1 746 446
Erforderlig solvensmarginal [1)]	-	-	295 015	285 795	300 837
KONSOLIDERINGSKAPITAL MODERBOLAG					
Konsolideringskapital	3 546 210	3 103 392	2 696 984	2 211 843	1 746 446
Konsolideringsgrad	184%	173%	157%	133%	109%
SOLVENSRELATERADE UPPGIFTER MODERBOLAG [2)]					
Kapitalbas	3 507 187	3 086 866	-	-	-
Minimikapital	407 166	371 477	-	-	-
Solvenskapitalkrav	1 628 662	1 485 908	-	-	-
NYCKELTAL MODERBOLAG					
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Skadeprocent för egen räkning	75%	73%	64%	71%	85%
Driftskostnadsprocent för egen räkning	19%	21%	22%	20%	22%
Totalkostnadsprocent för egen räkning	95%	94%	87%	91%	106%
FINANSRÖRELSEN MODERBOLAG					
Direktavkastning	0,2%	0,3%	0,1%	0,3%	0,4%
Totalavkastning	5,9%	6,1%	5,8%	8,3%	6,9%

1) Enligt FRL per 2015-12-31. Rapportering har från och med 2016 ersatts av Solvens 2.

2) Beräkningarna sker enligt EUs Solvens 2-direktiv. Jämförelsetal finns endast från 2016 då regelverket trädde i kraft 1 januari 2016.

Resultaträkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2017	KONCERNEN 2016	MODERBOLAGET 2017	MODERBOLAGET 2016
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE					
Premieintäkt för egen räkning					
Premieinkomst	3	2 037 217	1 889 932	2 037 217	1 889 932
Premie för avgiven återförsäkring		-112 676	-96 169	-112 676	-96 169
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-64 352	-28 199	-64 352	-28 199
		1 860 189	**1 765 564**	**1 860 189**	**1 765 564**
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	14 751	10 764	14 751	10 764
Försäkringsersättningar för egen räkning					
Utbetalda försäkringsersättningar					
– Före avgiven återförsäkring	5	-1 275 827	-1 197 285	-1 275 827	-1 197 285
– Återförsäkrares andel	5	9 068	3 621	9 068	3 621
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
– Före avgiven återförsäkring		-177 768	-38 798	-177 768	-38 798
– Återförsäkrares andel		42 694	-47 962	42 694	-47 962
		-1 401 833	**-1 280 424**	**-1 401 833**	**-1 280 424**
Driftskostnader för egen räkning	6,7,8,9	-347 103	-370 154	-361 371	-371 394
Övriga tekniska kostnader	10	-5 536	-9 148	-5 536	-9 148
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**120 468**	**116 601**	**106 200**	**115 362**
ICKE TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**120 468**	**116 601**	**106 200**	**115 362**
Kapitalförvaltningens intäkter	11	89 063	85 805	89 315	85 154
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11	239 919	217 760	239 919	217 760
Kapitalförvaltningens kostnader	11	-11 823	-13 376	-7 440	-7 403
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11	-1 291	-	-9 000	-
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-14 751	-10 764	-14 751	-10 764
Övriga intäkter	12	440 878	413 557	440 878	413 557
Övriga kostnader	12	-382 008	-372 860	-382 008	-372 860
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**480 455**	**436 724**	**463 113**	**440 806**
BOKSLUTSDISPOSITIONER					
Förändring säkerhetsreserv		-	-	-126 000	-52 551
Avsättning till periodiseringsfond		-	-	-40 000	-40 000
Koncernbidrag till dotterbolag		-	-	-4 000	-
Resultat före skatt		**480 455**	**436 724**	**293 113**	**348 255**
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT					
Skatt på årets resultat	13	-109 982	-99 881	-70 134	-79 563
Årets resultat, tillika Övrigt totalresultat		**370 473**	**336 843**	**222 979**	**268 692**

Resultatanalys, moderbolag

Belopp i KSEK	Totalt 2017	Direkt försäkring svenska risker						Mottagen åter-försäkring
		Sjuk och Olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	
Premieintäkt för egen räkning (not 1, nedan)	1 860 189	91 262	500 180	528 211	432 887	223 619	1 776 160	84 028
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	14 751	5 218	0	0	0	4 406	9 624	5 128
Försäkringsersättningar för egen räkning (not 2, nedan)	-1 401 833	-54 178	-372 749	-366 546	-317 979	-207 200	-1 318 652	-83 181
Driftskostnader	-361 371	-20 157	-92 395	-118 649	-61 689	-67 982	-360 871	-501
Övriga tekniska kostnader (not 10, noter till finansiella rapporter)	-5 536	-	-	-	-	-5 536	-5 536	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**106 200**	**22 145**	**35 036**	**43 017**	**53 219**	**-52 692**	**100 726**	**5 474**
Avvecklingsresultat brutto	**68 233**	**38 118**	**-2 713**	**23 901**	**-553**	**6 373**	**65 126**	**3 107**
Avvecklingsresultat för egen räkning	**60 567**	**38 135**	**-3 132**	**4 928**	**-1 220**	**18 748**	**57 459**	**3 107**
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING								
Avsättning för ej intjänad premie och kvardröjande risker	862 651	52 134	257 770	222 114	206 328	118 436	856 782	5 868
Avsättning för oreglerade skador	2 274 630	393 343	196 909	360 731	66 769	727 616	1 745 369	529 261
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR								
Avsättning för oreglerade skador	307 414	3 875	207	39 094	-2	264 241	307 414	-

NOTER TILL RESULTATANALYS

Belopp i KSEK	Totalt 2017	Sjuk och Olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter-försäkring
NOT 1								
Premieintäkt för egen räkning	**1 860 189**	**91 262**	**500 180**	**528 211**	**432 887**	**223 619**	**1 776 160**	**84 028**
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	2 037 217	113 218	539 185	593 305	452 777	253 254	1 951 739	85 478
Premie för avgiven återförsäkring	-112 676	-5 715	-10 112	-62 434	-7 268	-27 147	-112 676	-
Förändring i avsättning för ej intjänad premie och kvardröjande risker	-64 352	-16 240	-28 892	-2 660	-12 623	-2 488	-62 903	-1 449
NOT 2								
Försäkringsersättningar för egen räkning	**-1 401 833**	**-54 178**	**-372 749**	**-366 546**	**-317 979**	**-207 200**	**-1 318 652**	**-83 181**
Utbetalda försäkringsersättningar för egen räkning	**-1 266 759**	**-41 458**	**-366 879**	**-334 307**	**-313 464**	**-180 677**	**-1 236 785**	**-29 974**
Före avgiven återförsäkring	-1 122 846	-31 788	-310 621	-308 057	-278 551	-163 856	-1 092 872	-29 974
Skaderegleringskostnader	-152 981	-9 669	-55 855	-28 783	-35 462	-23 211	-152 981	-
Återförsäkrares andel	9 068	0	-404	2 533	548	6 390	9 068	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador för egen räkning	**-135 074**	**-12 721**	**-5 870**	**-32 239**	**-4 515**	**-26 523**	**-81 867**	**-53 207**
Före avgiven återförsäkring	-177 768	-16 175	-5 992	-44 642	-4 078	-53 673	-124 561	-53 207
Återförsäkrares andel	42 694	3 454	123	12 403	-437	27 151	42 694	-

Balansräkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2017	KONCERNEN 2016	MODERBOLAGET 2017	MODERBOLAGET 2016
TILLGÅNGAR					
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR					
Andra immateriella tillgångar	15	29 907	-	29 907	-
		29 907	**-**	**29 907**	**-**
PLACERINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark/rörelsefastigheter	16	309 875	313 495	875	875
Placeringar i koncernföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	17	-	-	309 621	319 669
Andra finansiella placeringstillgångar	18				
Aktier och andelar		3 172 445	2 886 903	3 172 445	2 886 903
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		2 280 843	2 109 385	2 280 843	2 109 385
		5 763 163	**5 309 783**	**5 763 784**	**5 316 832**
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR					
Avsättning för oreglerade skador		307 414	264 720	307 414	264 720
		307 414	**264 720**	**307 414**	**264 720**
FORDRINGAR					
Fordringar avseende direkt försäkring	19	633 708	586 590	633 708	586 590
Fordringar avseende återförsäkring		29 557	27 164	29 557	27 164
Övriga fordringar		127 138	110 325	126 815	109 350
		790 403	**724 079**	**790 080**	**723 104**
ANDRA TILLGÅNGAR					
Materiella tillgångar	20	29 276	34 622	29 276	34 622
Kassa och bank	21	127 801	48 129	109 765	44 905
		157 077	**82 751**	**139 041**	**79 527**
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER					
Förutbetalda anskaffningskostnader	22	27 400	27 400	27 400	27 400
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	23 802	7 479	28 034	6 883
		51 202	**34 879**	**55 434**	**34 283**
Summa tillgångar		**7 099 166**	**6 416 212**	**7 085 660**	**6 418 466**

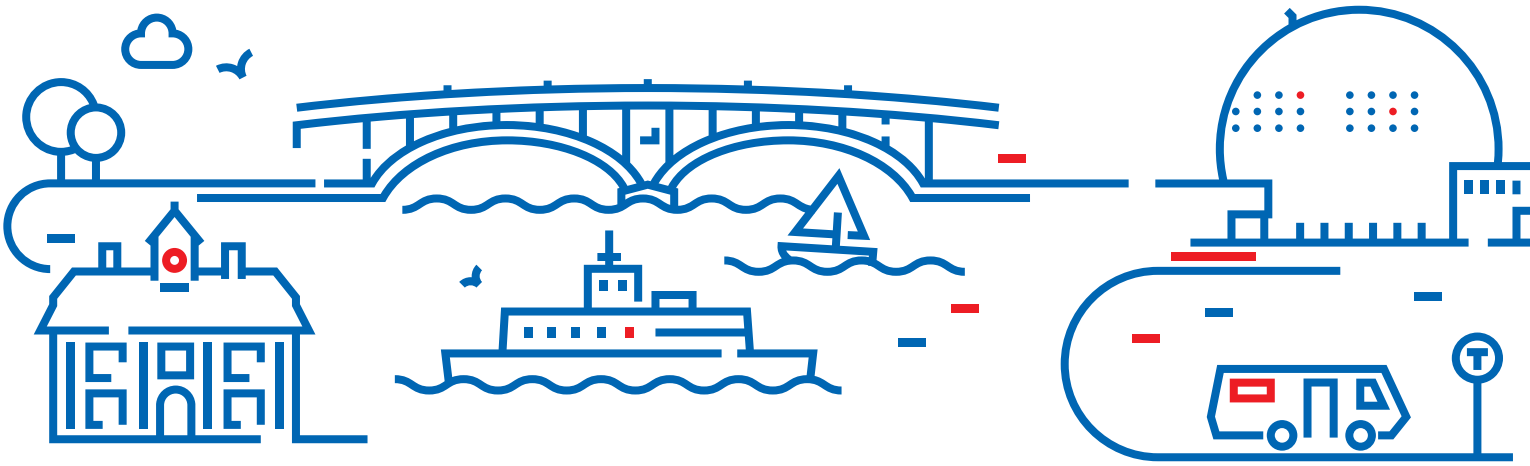

Balansräkning

Belopp i KSEK	Not	KONCERNEN 2017	KONCERNEN 2016	MODERBOLAGET 2017	MODERBOLAGET 2016
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Övrigt eget kapital		10 200	10 200	10 200	10 200
Balanserad vinst eller förlust		2 375 974	2 039 131	1 105 560	836 868
Årets resultat		370 473	336 843	222 979	268 692
		2 756 647	**2 386 174**	**1 338 739**	**1 115 760**
Varav bundet eget kapital		-	-	*10 200*	*10 200*
Varav fritt eget kapital		-	-	*1 328 539*	*1 105 560*
OBESKATTADE RESERVER	24				
Utjämningsfond		-	-	41 384	41 384
Säkerhetsreserv		-	-	1 678 531	1 552 531
Periodiseringsfond		-	-	80 000	40 000
		-	**-**	**1 799 915**	**1 633 915**
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	25	862 651	798 299	862 651	798 299
Oreglerade skador	26	2 274 630	2 069 316	2 274 630	2 069 316
		3 137 281	**2 867 615**	**3 137 281**	**2 867 615**
ANDRA AVSÄTTNINGAR					
Pensioner och liknande förpliktelser		8 902	15 453	8 902	15 453
Skatter	14	806 816	713 136	407 556	353 718
		815 718	**728 589**	**416 458**	**369 171**
SKULDER					
Skulder avseende direkt försäkring		16 156	29 933	16 156	29 933
Skulder avseende återförsäkring		11 070	7 516	11 070	7 516
Övriga skulder	27	114 478	138 310	114 228	136 992
		141 704	**175 759**	**141 454**	**174 441**
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	247 816	258 075	251 813	257 564
		247 816	**258 075**	**251 813**	**257 564**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**7 099 166**	**6 416 212**	**7 085 660**	**6 418 466**

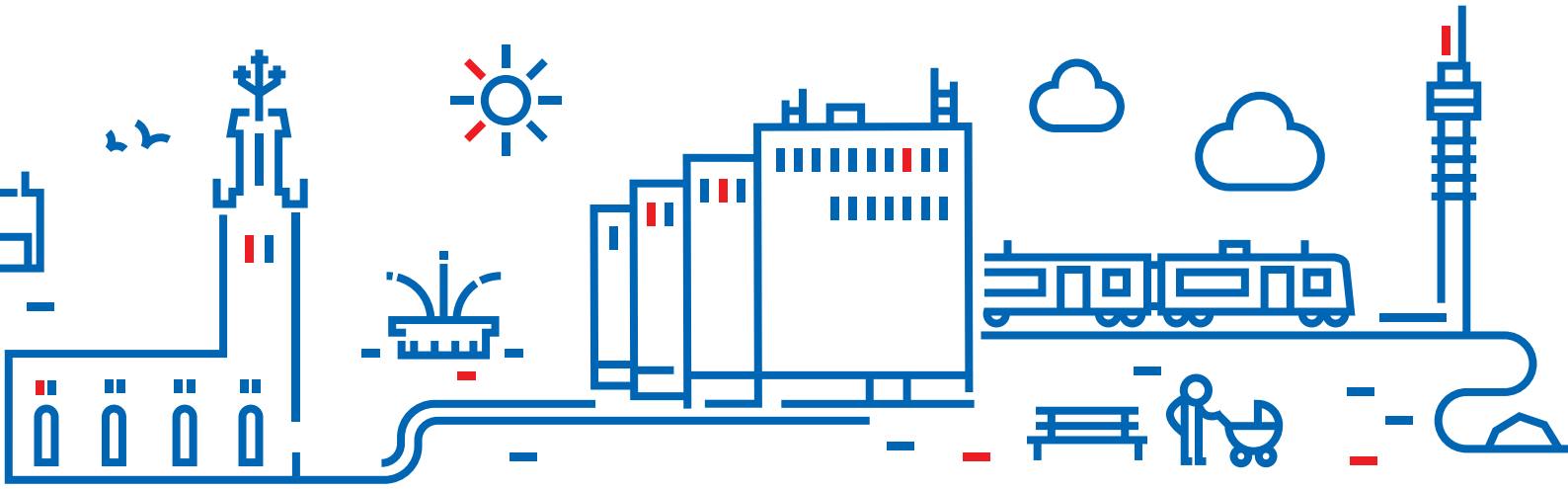

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

Belopp i KSEK	Bundet kapital	Fritt kapital		
	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2016-12-01	**10 200**	**1 759 130**	**280 001**	**2 049 331**
Vinstdisposition	-	280 001	-280 001	-
Årets resultat	-	-	336 843	336 843
Utgående balans 2016-12-31	**10 200**	**2 039 131**	**336 843**	**2 386 174**
Ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**2 039 131**	**336 843**	**2 386 174**
Vinstdisposition	-	336 843	-336 843	-
Årets resultat	-	-	370 473	370 473
Utgående balans 2017-12-31	**10 200**	**2 375 974**	**370 473**	**2 756 647**

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

Belopp i KSEK	Bundet kapital	Fritt kapital		
	Reservfond	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2016-01-01	**10 200**	**556 867**	**280 001**	**847 068**
Vinstdisposition	-	280 001	-280 001	-
Årets resultat	-	-	268 692	268 692
Utgående balans 2016-12-31	**10 200**	**836 868**	**268 692**	**1 115 760**
Ingående balans 2017-01-01	**10 200**	**836 868**	**268 692**	**1 115 760**
Vinstdisposition	-	268 692	-268 692	-
Årets resultat	-	-	222 979	222 979
Utgående balans 2017-12-31	**10 200**	**1 105 560**	**222 979**	**1 338 739**

Kassaflödesanalys

Belopp i KSEK	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Premieinbetalningar	2 062 534	1 880 978	2 062 534	1 880 978
Utbetalningar av premier till återförsäkrare	-112 676	-96 170	-112 676	-96 170
Skadeutbetalningar	-1 257 691	-1 197 285	-1 257 691	-1 197 285
Inbetalningar från återförsäkrare avseende återförsäkrares				
andel av utbetalda försäkringsersättningar	9 068	3 621	9 068	3 621
Inbetalningar avseende provisioner och garantier	383 838	354 673	383 838	354 673
Utbetalningar till leverantörer och anställda	-675 778	-604 587	-691 429	-606 709
Erlagda betalda räntor	-173	-1 236	-173	-235
Betald skatt	-165 364	-92 038	-164 525	-92 038
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**243 758**	**247 956**	**228 946**	**246 835**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av:				
- aktier och andelar	-190 000	-3 565	-190 000	-3 565
- obligationer och andra räntebärande värde papper	-527 000	-184 335	-527 000	-184 335
Investering fastighet	-	-30 410	-	-
Avyttring av:				
- aktier och andelar	207 552	123 735	207 552	123 735
- obligationer och andra räntebärande värde papper	377 554	97 000	377 554	97 000
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 447	-37 900	-5 447	-37 900
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	297	635	297	635
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-37 384	-	-37 384	-
Förvärv av dotterföretag, netto likvidpåverkan	1 048	-234 669	1 048	-319 669
Återbetalning lån	-	-92 000	-	-
Erhållna utdelningar	9 294	4 430	9 294	4 430
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-164 086**	**-357 079**	**-164 086**	**-319 669**
Årets kassaflöde	**79 672**	**-109 122**	**64 860**	**-72 834**
Likvida medel vid årets början	48 129	157 251	44 905	117 739
Likvida medel vid årets slut	127 801	48 129	109 765	44 905

Likvida medel består av kassa och bank, se not 21

Noter till finansiella rapporter

Not 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Företagsinformation
Årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Stockholm, organisationsnummer 502002-6265, avser räkenskapsår 1 januari – 31 december 2017. Länsförsäkringar Stockholm är ett svensk-registrerat ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Telegrafgatan 8A, 169 72 Solna.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 8 mars 2018, Årsredovisningen fastställs slutligen av bolagsstämman den 12 april 2018.

Normgivning och lag
Länsförsäkringar Stockholm upprättar från och med 2017 Koncernredovisning i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), sådana som antagits av EU. Därutöver tillämpas Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter. Koncernen tillämpar dessutom Rådet för finansiell rapporteringsrekommendationer RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolaget och koncernen föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRFL samt i vissa fall av möjligheter till lättnader som har utnyttjats.

Förutsättningar vid upprättande av de finansiella rapporterna
Företagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade till tusen kronor (KSEK), om inte annat anges. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom större delen av företagets finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna
Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Ändrade redovisningsprinciper
Nya standarder samt förändringar av standarder som har antagits av EU och som ska tillämpas från den 1 januari 2017 har inte medfört några väsentliga förändringar på företagets resultat eller finansiella ställning.

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas
Ett antal nya eller ändrade redovisningsregler träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på företagets resultat eller finansiella ställning.

IFRS 9 Finansiella instrument
IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 träder i kraft för räkenskapsår som påbörjas tidigast januari 2018. IFRS 9 medför väsentliga förändringar avseende redovisning av finansiella instrument då de nya reglerna innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. Ändringar i IFRS 4 ger möjlighet till undantag som innebär att bolaget får tillämpa IAS 39 i stället för IFRS 9 för räkenskapsår som inleds före 1 januari 2021. Bolaget har valt att tillämpa detta undantag.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018 och är antagen av EU. Intäktsredovisning och värdering utgår från en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs.

Företaget har genomfört en analys av effekterna av IFRS 15. Den initiala bedömningen är att huvuddelen av företagets intäkter hänförs till försäkringsavtal, som inte omfattas av standarden. Däremot kommer provisionsintäkter att omfattas av standarden men vi bedömer inte att dessa kommer att redovisas eller värderas väsentligt annorlunda enligt IFRS 15. Däremot kommer upplysningskraven att öka.

IFRS 16 Leasing
IFRS 16 ersätter IAS 17 Leasing och ska tillämpas från 1 januari 2019. Den största effekten från de nya reglerna är att en leasetagare ska redovisa en leasingtillgång (rätten att använda en tillgång) och en finansiell skuld avseende framtida leasingavgifter i balansräkningen. I resultaträkningen ersätts den linjära operationella leasingkostnaden av en kostnad för avskrivning av den leasade tillgången och en räntekostnad för den finansiella skulden. I nuläget redovisar inte leasetagaren operationella leasar i balansräkningen. Företagets bedömning är att denna standard inte kommer att ha någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna.

IFRS 17 Försäkringsavtal
IFRS 17 Försäkringsavtal publicerades den 18 maj 2017 och ska ersätta den befintliga standarden IFRS 4 Försäkringsavtal. Den nya standarden har ännu inte godkänts av EU men förväntas träda i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2021 eller senare. Standarden syftar till att eliminera motsägelser och skapa en enhetlig metod för redovisning och värdering av alla typer av försäkringsavtal, en högre grad av transparens över försäkringsföretagens intjäning och ökad jämförbarhet mellan företag och länder. Den nya standarden kommer även att ställa ett utökat krav på upplysningar. För tillfället råder oklarhet om den nya standarden kommer att gälla juridisk person eller enbart koncern. Länsförsäkringar Stockholm driver tillsammans med övriga Länsförsäkringsbolag ett projekt för att analysera effekterna av den nya standarden. Projektet är i ett uppstartsskede.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Omräkning av utländsk valuta
Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Konsolideringsprinciper
Dotterföretag
Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt bestämmande inflytande. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag konsolideras in i koncernen med förvärvsmetoden. Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering
Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen redovisas enligt direkt metod, vilket betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen. Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga. Bolaget har inga transaktioner för upptagna eller givna lån och därför redovisas ingen finansieringsverksamhet i kassaflödesanalysen.

Tillämpade principer för poster i resultaträkningen
Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt resultatet för bolagets bank- och livförsäkringsverksamhet.

Redovisning av försäkringsavtal
Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Stockholm tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Stockholms försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst/premieintäkt
Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning. Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till Avsättning för ej intjänade premier.

Avgiven återförsäkring
Som premie redovisas den periodiserade premien för ingångna återförsäkringsavtal. Återförsäkrarnas andel i skador redovisas under Försäkringsersättningar.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen
Den totala kapitalavkastningen redovisas i det Icke tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen beräknat på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året, se Not 4.

Försäkringsersättningar
I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader
Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas funktionsuppdelade som anskaffnings-, skadereglerings- och administrationskostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas som en del av resultaträkningens försäkringsersättningar (Not 5) samt driftskostnader för kapitalförvaltning redovisas som en del av resultaträkningens kapitalavkastning, kostnader (Not 11). Driftskostnader för förmedlad livförsäkringsaffär och förmedlad bank- och fondaffär, se Not 12.

Övriga tekniska kostnader
Under Övriga tekniska kostnader redovisas Trafikförsäkringsföreningensaffären (TFF), se not 10 Övriga tekniska kostnader för mer information.

Kapitalförvaltningens resultat
Resultatet från kapitalförvaltning redovisas under Icke tekniskt resultat och fördelas på direktavkastning och värdeförändringar uppkomna från marknadsmässiga kursfluktuationer samt förvaltningskostnader. Här redovisas också kapitalförvaltningens driftskostnader.

Övriga intäkter och kostnader
Under Icke tekniskt resultat redovisas bland annat gemensam livförsäkringsaffär, gemensamma bank- och fondtjänster i övriga intäkter och kostnader. Intäkterna består av vår ersättning för förmedlad affär gällande Länsförsäkringar Bank respektive Länsförsäkringar Liv- och Fondlivs produkter. Kostnaderna består av driftskostnader samt för livförsäkringsaffären tillkommer även provisionskostnader till franchisetagare.

Skatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt samt uppskjuten skatt och redovisas i resultaträkningen. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder per balansdagen.

Pensionskostnader
Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och för vilka man inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Planen är förmånsbestämd för anställda födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd för anställda födda 1972 eller senare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19 Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS 19 punkt 30. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Redovisningsprinciper för poster i balansräkningen
Andra immateriella tillgångar
Andra immateriella tillgångar består av förvärvade kundbaserade tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod. Dessa tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivningen påbörjas när tillgången är tillgänglig för användning. Avskrivningstiden bestäms utifrån nyttjandeperioden som uppgår till fem år. Avskrivning sker i resultaträkningen enligt linjär metod. Nedskrivningsbehov prövas årligen.

Byggnader och Mark
Värdering sker till verkligt värde i enlighet med ortsprismetoden för fritidsfastigheten. För kontorsfastigheten har verkligt värde beräknas via kassaflödesanalys. Se not 16. Värdering av fastighetsvärdet utfördes av ett externt värderingsföretag vid förvärvet november 2016. Denna värdering låg även till grund för värdet i bokslutet 2016. Värdering utförs därefter av externt värderingsföretag en gång per år. Bolaget tillämpar undantaget i ÅRFL/FFFS 2015:12 att redovisa rörelsefastigheter till verkligt värde över resultaträkningen, likt en förvaltningsfastighet enligt IAS 40.

Rörelsefastigheter
Rörelsefastigheter är fastigheter som används i en betydande omfattning i den egna verksamheten. Fastigheten i Solna används till 96 procent till huvudkontor och fritidsfastigheten används i sin helhet av Länsförsäkringar Stockholm. Värdering sker enligt stycket ovan.

Andra finansiella placeringstillgångar
Finansiella instrument redovisas och klassificeras i enlighet med IAS 39. Länsförsäkringar Stockholm förvaltar och utvärderar resultatet av samtliga placeringstillgångar på basis av verkligt värde förutom då verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalavkastningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Det är företagets bedömning att en redovisning av placeringstillgångarna till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den mest relevanta redovisningsinformationen för läsarna av årsredovisningen. Länsförsäkringar Stockholm har därför valt att kategorisera placeringstillgångarna som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Aktier
Aktier noterade på en aktiv marknad/auktoriserad börs värderas till noterad köpkurs på balansdagen. För att värdera onoterade innehav används värderingstekniker som till exempel pris vid nyligen genomförda transaktioner eller substansvärdering. Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB, som är det största onoterade innehavet, värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. Transaktionskostnaderna medräknas inte i anskaffningsvärdet för finansiella tillgångar utan redovisas i kapitalförvaltningens kostnader i resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper
Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde fördelat på upplupet anskaffningsvärde och värdeförändring. Vid värdering till verkligt värde används på marknaden noterade köp-/säljkurser.

Materiella tillgångar
Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Dessa baseras på den historiska anskaffningskostnaden och bedömd nyttjandeperiod. Avskrivningstiden som används är 5 år, förutom för datorer som skrivs av på 3 år och förbättringsutgifter på hyrd fastighet som skrivs av under hyreskontraktets löptid.

Likvida medel
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Återförsäkring
Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader
Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång ”förutbetalda anskaffningskostnader” och skrivs sedan av enligt de underliggande försäkringsavtalens löptid. Endast kostnader som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal tas upp. Driftskostnader av allmän karaktär, såsom kostnader för allmän marknadsföring, tas inte upp.

Försäkringstekniska avsättningar
Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker
Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringsavtal. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker.

Avsättning för oreglerade skador
Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till företaget (IBNR), och inkluderar även kostnader för skadereglering. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avvecklingsresultat uppstår när man löpande ändrar bedömningen av värdet på tidigare års inträffade skador som ingår i föregående års bokslut avsatta ersättningsreserv. För närmare information om hur avsättningen diskonteras se Not 26.

Förlustprövning
Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Obeskattade reserver
Förändringar av obeskattade reserver redovisas enligt svensk praxis över resultaträkningen som bokslutsdispositioner.

Obeskattade reserver kvittas i förekommande fall mot skattemässiga förlustavdrag eller blir föremål för beskattning när de löses upp.

Säkerhetsreserven är till för att utjämna svängningar i riskförloppet och osäkerhet i beräkningsunderlaget för avsättning för ej intjänade premier och oreglerade skador.

Skadeförsäkringsrörelsen är av naturliga skäl utsatt för betydande variationer i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och dess omfattning. För att utjämna dessa svängningar har till 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en utjämningsfond.

En redovisningsenhet kan göra en avsättning till en periodiseringsfond för att minska det skattepliktiga resultatet under inkomståret men måste återföra samma periodiseringsfond till beskattning under det sjätte året efter avsättningsåret.

Moderbolagets redovisningsprinciper
Moderbolagets redovisning tillämpar Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Dotterföretag
Aktier och andelar i dotterföretag redovisas till verkligt värde med tillämpning av ÅRFL 4:2 p 13.

Skatter
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag
Lämnade och mottagna koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Not 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inledning
Företagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Stockholm.

Mål, principer och metoder för företagets riskhantering
Syftet med företagets riskhanteringsorganisation och riskhanteringssystem är att identifiera, bedöma, mäta och hantera samtliga risker som företaget är exponerat för. Ett viktigt syfte är också att se till att företaget har en betryggande solvens i förhållande till dessa risker. Företagets sätt att hantera risk bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att hanteringen och uppföljningen av företagets risker är tillfredsställande. Styrelsen beslutar årligen om företagets övergripande styrdokument rörande riskhantering samt sätter en toleransnivå för den totala risken. Styrelsen har två utskott till sitt förfogande när det gäller riskområdet: Risk- och Kapitalförvaltningsutskottet och Revisionsutskottet. Styrelsen har även en internrevisionsfunktion till sitt förfogande. Internrevisorerna är oberoende och ska kontrollera att verksamheten inom företaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen. I företagets operativa riskorganisation ansvarar Vd för att skapa förutsättningar för arbetet med riskhantering och för dess införande enligt styrelsens instruktion. I organisationen finns dessutom en riskhanteringsfunktion, en compliancefunktion, en aktuariefunktion och olika riskbedömningskommittéer samt en kreditkommitté. Företagets riskhanteringsfunktion är självständig och ansvarar för att identifiera, beskriva och utveckla företagets riskhantering. Riskhanteringsfunktionen har förutom detta till uppgift att rapportera om den löpande riskhanteringen till Vd, Risk- & Kapitalförvaltningsutskottet och Revisionsutskottet. Compliancefunktionen ska agera självständigt samt följa upp regelefterlevnad och vara ett stöd för att företaget arbetar enligt gällande tillståndspliktiga regler. Compliancefunktionen rapporterar till Vd, Revisionsutskottet och Styrelsen. Aktuariefunktionen ansvarar för beräkning av försäkringstekniska avsättningar och rapporterar till Vd och Styrelse. Kreditkommittén behandlar krediter i den förmedlade bankverksamheten som överstiger fastställda lokala limiter. Syftet är att samla ärenden och att säkerställa efterlevnad av regelverk inom kreditområdet. Företagets riskbedömningskommittéer har till uppgift att bedöma befintliga risker inom sakförsäkrings- och kreditverksamheten. Kommittéerna har rätt att ta egna beslut utifrån de riktlinjer som finns. Företaget har dessutom en säkerhetsfunktion som har till uppgift att löpande arbeta med säkerhetsfrågor. Företaget har också ett väl utvecklat miljöledningssystem, vars syfte till stor del är att hantera och begränsa företagets risktagande på detta område. Företaget rapporterar, analyserar och åtgärdar löpande incidenter vilket stödjer företaget i att skydda sig från framtida oönskade händelser.

Företagets risker och riskhantering
Försäkringsrisker
Försäkringsrisker består av teckningsrisk, reservsättningsrisk, återförsäkringsrisk och katastrofrisk.

Teckningsrisk
Teckningsrisken är risken för oförutsedda förluster till följd av att det kommande årets skador blir större än förväntat. Återförsäkring är det viktigaste instrumentet för reducering av teckningsrisk. Andra faktorer som påverkar teckningsrisken är villkorsutformning, riskurvalsregler, riskbesiktningar och portföljsammansättning.

Reservsättningsrisk
Reservsättningsrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Företaget tillämpar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i trafikförsäkring och olycksfallsförsäkring. Totalt uppgår de diskonterade avsättningarna för oreglerade skador (netto) till MSEK 1 240 (1 089). Den ackumulerade diskonteringseffekten, det vill säga skillnaden mellan diskonterade och odiskonterade reserver uppgår till MSEK 64,4 (79,0).

Återförsäkringsrisk
För att sprida riskerna i försäkringsrörelsen deltar företaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen i länsförsäkringsgruppen. Hanteringen av riskutbytet administreras inom Länsförsäkringar AB. Riskutbytet innebär att de deltagande företagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda belopp, självbehåll per riskslag, skada, händelse och totalt per skadeår. Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB i sin tur upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB, med fastställda andelar, som beror på affärsvolym, valda självbehåll och historiskt skadeutfall.

Kopplat till återförsäkringen finns även en risk att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor´s eller motsvarande ratinginstitut när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Katastrofrisk
Företaget är exponerat för katastrofskador som inträffar i det egna bolaget eller i de andra länsförsäkringsbolagen. Kostnaderna vid en katastrofhändelse sprids i första hand inom Länsförsäkringsgruppen, men gruppen har även upphandlat ett externt katastrofskydd. Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen
Företaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfallsförsäkring, egendom, an-

svar, motorfordon och trafikförsäkring. För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning avseende osäkerheten i enskilda försäkringsavtal åstadkoms dels genom diversifiering, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad och väldokumenterad prissättningsprocess. Företaget upprättar även detaljerade interna riskurvalsregler för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna anger bland annat kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. Skyddet för trafikskador är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen.

Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolym för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av Trafikförsäkringsföreningens stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga. För skador som inträffat utomlands i länder med obegränsat ansvar finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd. När det gäller återförsäkringsprogrammen så ger dessa, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis och förnyas eller omförhandlas varje år.

Känslighetsanalys, teckningsrisken	**2017**
Belopp KSEK	**Inverkan på resultat före skatt**
1% förändring i totalkostnadsprocent	+/- 18 602
1% förändring i premienivå	+/- 20 372
1% förändring i försäkringsersättning	+/- 14 018
1% förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/- 1 127

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i vissa väsentliga antaganden. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på resultat före skatt av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden ett mått på företagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Skadekostnadstabellen visar skadekostnadsutvecklingen exklusive skaderegleringskostnader i direkt försäkring för skadeåren 2009-2017 före återförsäkring.

Operativa risker

Med operativa risker menas risk för förlust till följd av misslyckande eller icke ändamålsenliga interna processer, mänskliga fel, fel i system eller externa händelser. Länsförsäkringar Stockholm arbetar systematiskt med att identifiera och reducera de operativa riskerna i de kritiska processerna inom företaget. Riskhanteringsfunktionen ansvarar för att hålla samman processen och stödja verksamheten i arbetet. De operativa riskerna värderas utifrån sannolikhet och konsekvens, risker som bedöms kunna skada företaget åtgärdas exempelvis genom förändring av processer, införande av nyckelkontroller och utbildning. Incidentrapportering är en viktig del av riskarbetet. Med incidenter menas negativa händelser som skapar problem eller skada för verksamheten. Rapportering och åtgärdande av incidenter ingår som en del i arbetet med de operativa riskerna.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är risken för att värdet på de placeringstillgångar företaget äger varierar till följd av förändringar i tillgångarnas marknadspriser. För Länsförsäkringar Stockholms del är aktiekurs- och valutarisk de mest väsentliga marknadsriskerna med påverkan på bolagets finansiella rapportering. Viss exponeringen mot fastighetssektorn finns i och med förvärvet av bolagets huvudkontor genom bolagets dotterbolag Telegrafgatan Re AB under 2016. Företaget har ett regelverk, placeringsriktlinjen, som anger hur kapitalet får placeras och till vilken risk. Riktlinjen beslutas årligen av styrelsen, och följs upp av Risk- och kapitalförvaltningsutskottet.

SKADEKOSTNAD DIREKT FÖRSÄKRING FÖRE ÅTERFÖRSÄKRING, EXKL KOSTNADER FÖR SKADEREGLERING (KSEK)

Skadeår	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**Totalt**
Uppskattad skadekostnad:										
i slutet av skadeåret	1 131 505	1 102 710	1 107 129	1 108 617	1 292 613	1 056 737	1 036 244	1 150 002	1 274 712	
ett år senare	1 081 404	1 138 452	1 093 565	1 124 632	1 238 099	1 018 008	1 042 050	1 168 469		
två år senare	1 068 362	1 119 222	1 086 122	1 094 345	1 198 136	994 783	1 036 565			
tre år senare	1 065 047	1 110 396	1 096 657	1 087 406	1 183 716	986 090				
fyra år senare	1 043 570	1 116 344	1 072 790	1 080 212	1 167 138					
fem år senare	1 051 932	1 116 447	1 079 710	1 076 359						
sex år senare	1 040 532	1 112 346	1 081 350							
sju år senare	1 034 134	1 112 375								
åtta år senare	1 026 484									
nuvarande skattning av total skadekostnad	1 026 484	1 112 375	1 081 350	1 076 359	1 167 138	986 090	1 036 565	1 168 469	1 274 712	
Totalt utbetalt	976 198	1 046 495	1 015 303	1 018 497	1 097 816	906 496	881 113	972 027	627 916	
Summa kvarstående skadekostnad	53 828	69 816	70 012	62 304	74 335	84 712	163 337	206 363	662 423	
Diskonteringseffekt	-3 543	-3 937	-3 965	-4 441	-5 014	-5 119	-7 886	-9 921	-15 627	
Avsättning upptagen i balansräkningen	50 286	65 880	66 047	57 863	69 322	79 594	155 451	196 443	671 367	**1 412 252**
Avsättning avseende skadeår 2008 och tidigare										**233 837**
Avsättning avseende mottagen återförsäkring alla skadeår										**529 261**
Avsättning avseende skaderegleringskostnader alla skadeår										**99 280**
Total avsättning upptagen i balansräkningen										**2 274 630**

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Belopp KSEK	Bokfört värde 2017-12-31	Bokfört värde 2016-12-31
Fastigheter	875	875
Koncernföretag	309 621	319 669
Aktier och andelar	3 172 445	2 886 903
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 280 843	2 109 385
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	501	449
Kassa och bank	109 765	44 905
Total	**5 874 050**	**5 362 186**

Målet för företagets kapitalförvaltning är att långsiktigt generera en så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till beslutad risknivå och övriga restriktioner. Kapitalet placeras huvudsakligen i fonder eller genom att uppdrag lämnas till utvalda förvaltare.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är företagets enskilt största marknadsrisk. Totalt hade företaget en aktieexponering på MSEK 3 172. Risken reduceras genom att placeringarna sprids på flera olika geografiska regioner. Inom respektive region anlitas vanligtvis flera olika förvaltare.

KÄNSLIGHETSANALYS, AKTIEKURSRISK

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
10% nedgång i aktiekurser	-317 245
10% uppgång i aktiekurser	317 245

Utan hänsyn till eventuella säkringsinstrument.

Valutakursrisk

Företaget äger tillgångar i utländsk valuta. Den totala valutaexponeringen uppgick till MSEK 471.

EXPONERING I UTLÄNDSK VALUTA (NETTO)

Belopp KSEK	
USA	148 977
Europa	182 837
Övriga regioner	139 330
Totalt	471 144

KÄNSLIGHETSANALYS, VALUTARISK (NETTO)

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
10% nedgång i valutakurser	-47 114
10% uppgång i valutakurser	47 114

Med hänsyn tagen till valutasäkringsinstrument.

Ränterisk

Företagets placeringar i räntebärande värdepapper uppgick totalt till MSEK 2 281 och utgörs till övervägande del av innehav i räntefonder. Värdet av fondinnehav där placering sker i svenska eller nordiska räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 055. Durationen i ränteportföljen uppgick till 1,7 år. Några räntebärande finansiella skulder fanns inte.

KÄNSLIGHETSANALYS, RÄNTERISK

Belopp KSEK	Inverkan på resultat före skatt
1% parallell förflyttning uppåt i räntenivån	-38 774
1% parallell förflyttning nedåt i räntenivån	38 774

Fastighetsrisk

Företagets direkta fastighetsexponering utgörs av två fastigheter. Bolaget äger genom Bolaget Telegrafgatan RE AB fastigheten Hilton 6 i Solna. I den fastigheten ligger också bolagets huvudkontor. Utöver denna fastighet äger bolaget en fjällstuga i Sverige avsedd för personalens bruk samt andelar i två fastighetsfonder. Det totala värdet av fastighetsexponeringen (inklusive fastighetsfonder) uppgick till MSEK 347.

Finansiella kreditrisker

Kreditrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa kreditrisken avseende placeringar i räntebärande värdepapper finns regler i placeringsriktlinjen som anger hur stor andel av innehavet som maximalt får placeras i olika typer av räntebärande instrument. Vidare finns där också en limitlista som reglerar exponeringen gentemot enskilda motparter. Företagets placering i räntebärande värdepapper uppgick till MSEK 2 281. En andel på 88 procent av innehaven hade åsatts en rating på BBB eller högre i enlighet med Standard & Poor's definition. Företaget hade inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden, i takt med att de förfaller, som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Stockholm är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Bolagets placeringstillgångar består till stor del av snabbt realiserbara, marknadsnoterade, fonder.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten förmedlar företaget livförsäkringar och banktjänster för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning. För detta erhåller Länsförsäkringar Stockholm en ersättning. I företagets avtal med Länsförsäkringar AB avseende den förmedlade bankaffären står Länsförsäkringar Stockholm för 80 procent av konstaterade kreditförluster. Kreditförlusten är dock maximerad till att inte kunna uppgå till ett högre belopp än de årliga framtida provisioner som erhålls enligt avtal. Intäkter och kostnader avseende förmedlad affär redovisas i resultaträkningen i posterna Övriga intäkter och Övriga kostnader, se även Not 12.

Räntebärande placeringar, sektorindelat

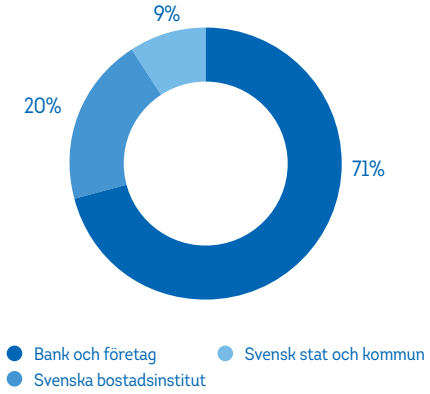

Aktieplaceringar, geografisk indelning

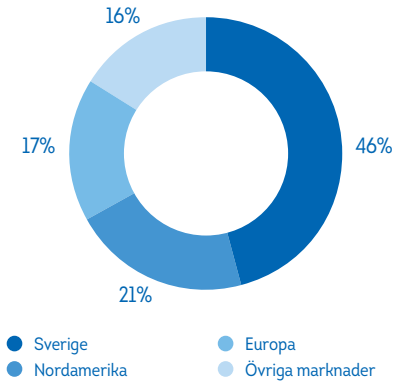

I det svenska aktieinnehavet ingår inte ägandet av Länsförsäkringar AB.

Beräkning och rapportering

Bolaget mäter och kvantifierar risk i enlighet med Solvens 2 standardformel. I standardformlen mäts risk för följande riskkategorier; försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala kapitalkravet ställs sedan i relation till bolagets kapitalbas. Bolagets kapitalkvot (SCR och MCR) enligt Solvens 2-regelverket uppgår per 2017-12-31 till 215 % och 861 %.

Kapitalbas

Bolagets kapitalbas enligt Solvens 2-regelverket uppgår till MSEK 3 507. Kapitalet klassificeras, i sin helhet som nivå 1.

Kapitalkrav

Bolagets kapitalkrav enligt Solvens 2-regelverket uppgår till MSEK 407. Bolagets Risk- och Kapitalförvaltningsutskott följer kvartalsvis hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan kapitalbasen och kapitalkravet har utvecklats.

Not 3 PREMIEINKOMST

Koncern och moderbolag	2017	2016
Direkt försäkring i Sverige	1 951 739	1 814 894
Mottagen återförsäkring	85 478	75 038
Summa premieinkomst	**2 037 217**	**1 889 932**

Not 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

Koncern och moderbolag	2017	2016
Överförd kapitalavkastning	14 751	10 764
Räntesats %, all affär exklusive olycksfall- och trafikförsäkring	0,00	0,00
Räntesats %, olycksfall- och trafikförsäkring	0,75	0,75

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Den till försäkringsrörelsen överförda räntan beräknas endast på affär med lång avvecklingstid som trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Räntan beräknas som ett 5-årigt snitt av statsobligationer med 7 respektive 10 års löptid beroende på affärens avvecklingstid. Räntesatsen kan dock lägst uppgå till 0 procent.

Not 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Koncern och moderbolag	2017	2016
FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING		
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 122 846	-1 057 540
Driftskostnader för skadereglering	-152 981	-139 745
Utbetalda försäkringsersättningar	**-1 275 827**	**-1 197 285**
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL		
Utbetalda försäkringsersättningar	9 068	3 621
Utbetalda försäkringsersättningar	**9 068**	**3 621**
FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR FÖR EGEN RÄKNING		
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 113 778	-1 053 919
Driftskostnader för skadereglering	-152 981	-139 745
Utbetalda försäkringsersättningar	**-1 266 759**	**-1 193 664**

Not 6 DRIFTSKOSTNADER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
TOTALA KOSTNADSSLAGSINDELADE DRIFTSKOSTNADER				
Personalkostnader	-352 040	-349 451	-352 040	-349 451
Lokalkostnader	-11 563	-34 899	-29 145	-36 333
Avskrivningar	-19 572	-8 448	-17 243	-8 254
Provision för förmedlad affär	397 496	372 851	397 496	372 851
Övriga kostnader	-474 146	-457 252	-473 161	-457 252
Summa totala driftskostnader	**-459 825**	**-477 199**	**-474 093**	**-478 439**
DRIFTSKOSTNADER SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Totala driftskostnader	-459 825	-477 199	-474 093	-478 439
Skaderegleringskostnader (Not 5)	152 981	139 745	152 981	139 745
Skaderegleringskostnader, reservförändring (Not 26)	11 449	876	11 449	876
Liv (Not 12)	-17 015	-8 143	-17 015	-8 143
Bank (Not 12)	-41 854	-32 554	-41 854	-32 554
Kapitalförvaltningskostnader (Not 11)	7 161	7 121	7 161	7 121
Summa driftskostnader skadeförsäkringsrörelsen	**-347 103**	**-370 154**	**-361 371**	**-371 394**
FUNKTIONSINDELADE DRIFTSKOSTNADER SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN				
Anskaffningskostnader	-221 276	-221 474	-221 276	-221 474
Förändring i posten förutbetalda anskaffningskostnader	0	-25	0	-25
Administrationskostnader	-124 783	-147 708	-139 051	-148 948
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-1 044	-947	-1 044	-947
Driftskostnader netto	**-347 103**	**-370 154**	**-361 371**	**-371 394**

Not 7 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Koncern och moderbolag	2017	2016
TOTALA LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER		
Löner och ersättningar	181 983	179 768
varav rörlig ersättning	2 952	3 282
Sociala kostnader	101 805	107 089
varav pensionskostnader	30 033	33 837
Summa	**283 788**	**286 857**
Vinstdelningsystem avsättning	18 436	17 000
Vinstdelningsystem återföring tidigare års avsättning	-4 017	-4 696
Summa	**298 207**	**299 161**
TJÄNSTEMÄN		
Löner och ersättningar	169 724	165 724
varav rörlig ersättning	2 952	3 097
Sociala kostnader	92 886	96 409
varav pensionskostnader	26 053	28 921
Summa	**262 610**	**262 133**
STYRELSE, VD OCH ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE		
Löner och ersättningar	12 259	14 044
varav lön till vd	4 031	3 835
varav rörlig ersättning	-	185
Sociala kostnader	8 919	10 680
varav pensionskostnader	3 980	4 916
Summa	**21 178**	**24 724**

Rörlig ersättning
För viss säljande personal som arbetar med sakförsäkring utgår prestationsbaserad rörlig ersättning. Rörlig ersättning till VD samt ledande befattningshavare avser gratifikation 0 (185) KSEK. Ingen rörlig ersättning utgår till övriga anställda i bolaget.

Vinstdelningssystem
Länsförsäkringar Stockholm avsatte år 2017 18,4 (17,0) MSEK till vinstdelningssystem i form av en extra pensionsavsättning. Efter avdrag för sociala avgifter motsvarade det ett värde av 44 800 (44 300) kronor för en heltidsanställd medarbetare.

Ersättning till ledande befattningshavare
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Personalrepresentant erhåller endast mötesarvoden. Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ingår som en del av den totala ersättningen.

Redogörelse enligt FFFS 2015:12 finns publicerat på Länsförsäkringar Stockholms hemsida under: www.lansforsakringar.se/stockholm/om-oss/redogorelse-for-ersattning/

Koncern och moderbolag	2017	2016
MEDELTALET ANSTÄLLDA		
Totalt antal	344	312
Varav män	49,1%	50,6%

Könsfördelning ledande befattningshavare	Andel kvinnor 2017	Andel kvinnor 2016
Styrelsen	33,3%	33,3%
Övriga ledande befattningar	33,3%	33,3%

Pensionsplaner
Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter.

Företagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Planen är förmånsbestämd för anställda födda 1971 eller tidigare och avgiftsbestämd för anställda födda 1972 eller senare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS19 Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt IAS19 punkt 30. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Not 8 ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ersättningar och övriga förmåner 2017	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Övrig ersättning	Summa
Christer Villard, styrelsens ordförande	496	-	-	-	-	**496**
Lennart Käll, styrelsens vice ordförande	271	-	-	-	-	**271**
Jan Rosenström, styrelseledamot	211	-	-	-	-	**211**
Charlotte Barnekow, styrelseledamot	199	-	-	-	-	**199**
Ingrid Lindquist, styrelseledamot	209	-	-	-	-	**209**
Göran Almberg, styrelseledamot	189	-	-	-	-	**189**
Maria Torpman, arbetstagarrepresentant	2	-	-	-	-	**2**
Jesper Merbom Hubertson, arbetstagarrepresentant	2	-	-	-	-	**2**
Fredrik Bergström, verkställande direktör	3 974	-	128	1 412	57	**5 571**
Övriga ledande befattningshavare (5 personer)	6 649	-	267	2 568	-	**9 484**
Totalt	**12 202**	**-**	**395**	**3 980**	**57**	**16 634**

Not 8 ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE forts.

Ersättningar och övriga förmåner 2016	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Övrig ersättning	Summa
Christer Villard, styrelsens ordförande	455	-	-	-	-	**455**
Lennart Käll, styrelsens vice ordförande	239	-	-	-	-	**239**
Jan Rosenström, styrelseledamot	175	-	-	-	-	**175**
Charlotte Barnekow, styrelseledamot	156	-	-	-	-	**156**
Ingrid Lindquist, styrelseledamot från och med bolagsstämma 2016	99	-	-	-	-	**99**
Göran Almberg, styrelseledamot från och med bolagsstämma 2016	89	-	-	-	-	**89**
Agneta Dreber, styrelseledamot till och med bolagsstämma 2016	57	-	-	-	-	**57**
Maria Torpman, arbetstagarrepresentant	20	-	-	-	-	**20**
Jesper Merbom Hubertson, arbetstagarrepresentant	18	-	-	-	-	**18**
Fredrik Bergström, verkställande direktör	3 735	100	114	1 371	-	**5 321**
Övriga ledande befattningshavare (6 personer)	8 816	85	389	3 545	-	**12 835**
Totalt	**13 859**	**185**	**503**	**4 916**	**-**	**19 464**

Rörlig ersättning
Rörlig ersättning har utgått i form av gratifikationer.

Övriga förmåner
Övriga förmåner avser tjänstebil, lunch och ränteförmån. Pensionskostnader avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Pensioner
Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Pensionen är avgiftsbestämd, pensionspremien ska uppgå till 35 procent av månadslönen.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Villkoren följer pensionsavtal mellan FAO och FTF/Sacoförbunden.

Ersättning vid uppsägning
I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till verkställande direktör 18 månadslöner. Vid uppsägning från bolagets sida för övriga befattningshavare är uppsägningstiden 12 månader. Vid egen uppsägning är uppsägningstiden 6 månader för verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Berednings- och beslutsprocess som tillämpas ifråga om ersättning till den högsta ledningen
Från 1 januari 2012 bereds ersättningen till verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare av Ersättningsutskottet.

Not 9 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Deloitte, revisionsuppdrag	695	693	670	649
Deloitte, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Deloitte, skatterådgivning	17	18	17	18
Deloitte, övriga tjänster	-	-	-	-

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbete innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 10 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

Koncern och moderbolag	2017	2016
Premier och trafikförsäkringsavgifter	17 449	15 237
Försäkringsersättningar	-25 087	-24 009
Driftskostnader	132	-1 339
Avvecklingsresultat	1 970	963
Övriga tekniska kostnader	**-5 536**	**-9 148**

Trafikförsäkringsföreningen
(TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolym för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Not 11 ÅRETS NETTOVINST PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
VÄRDERINGSKATEGORI VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN				
Byggnader och mark	-6 974	-5 322	-	-
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-9 000	-
Aktier och andelar	304 478	268 648	304 478	268 648
Obilgationer och andra räntebärande värdepapper	24 477	33 984	24 477	33 984
Summa	**321 981**	**297 310**	**319 955**	**302 632**
KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER				
Byggnader och mark	-252	651	-	-
Utdelning på aktier och andelar	4 346	8 747	4 346	8 747
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 995	5 960	6 995	5 960
Realisationsvinster, netto				
Aktier och andelar	64 413	59 449	64 413	59 449
Räntebärande värdepapper	6 439	5 636	6 439	5 636
Valutakursvinst, netto	7 122	5 362	7 122	5 362
Summa kapitalavkastning, intäkter	**89 063**	**85 805**	**89 315**	**85 154**
KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER				
Kapitalförvaltningskostnader	-7 161	-7 121	-7 161	-7 121
Byggnader och mark	-5 431	-5 973	-	-
Transaktionskostnader	-106	-47	-106	-47
Räntekostnader	-173	-235	-173	-235
Summa kapitalavkastning, kostnader	**-12 871**	**-13 376**	**-7 440**	**-7 403**
OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR				
Orealiserade vinster				
Aktier och andelar	228 703	195 137	228 703	195 137
Obligationer och andra räntebärande papper	11 216	22 623	11 216	22 623
Summa orealiserade vinster	**239 919**	**217 760**	**239 919**	**217 760**
Orealiserade förluster				
Byggnader och mark	-1 291	-	-	-
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-9 000	-
Summa orealiserade förluster	**-1 291**	**-**	**-9 000**	**-**
Netto orealiserade vinster och förluster	**238 628**	**217 760**	**230 919**	**217 760**

	Telegrafgatan RE AB		Klövsjö 6:80	
Driftsresultat byggnader och mark	2017	2016	2017	2016
Hyresintäkter	17 330	8 453	-	-
Driftskostnader	-16 136	-13 624	-	-
Driftsresultat	**1 194**	**-5 171**	**-**	**-**

Not 12 ÖVRIGA INTÄKTER/KOSTNADER

Koncern och moderbolag	2017	2016
ÖVRIGA INTÄKTER		
Provisioner för förmedlad livaffär	205 697	206 125
Provisioner för förmedlad bank- och fondaffär	235 181	207 432
Summa övriga intäkter	**440 878**	**413 557**

Koncern och moderbolag	2017	2016
ÖVRIGA KOSTNADER		
Driftskostnad för förmedlad livaffär	-188 681	-197 982
Driftskostnad för förmedlad bank- och fondaffär	-193 327	-174 878
Summa övriga kostnader	**-382 008**	**-372 860**

Not 13 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Uppskjuten skatt	-93 680	-65 484	-53 837	-45 166
Årets skattekostnad	-16 302	-34 397	-16 297	-34 397
Totalt redovisad skattekostnad	**-109 982**	**-99 881**	**-70 134**	**-79 563**

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Resultat före skatt	480 455	436 724	293 113	348 255
Skatt enligt gällande skattesats (22 %)	-105 700	-96 079	-64 485	-76 616
Skatteeffekter av:				
Temporära skillnader	311	1 887	-1 056	2 741
Ej avdragsgilla kostnader	-8 366	-13 233	-8 366	-13 233
Ej skattepliktiga intäkter	3 773	7 545	3 773	7 545
Redovisad effektiv skatt	**-109 982**	**-99 881**	**-70 134**	**-79 563**

Den gällande skattesatsen är skattesatsen för inkomstskatt i företag.

Not 14 SKATTER

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
Koncernen	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar	-	-	-382 769	-332 454	-382 769	-332 454
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-29 678	-27 211	-29 678	-27 211
Obeskattade reserver	-	-	-395 981	-359 461	-395 981	-359 461
Rörelsefastigheter	-	-	-1 980	-	-1 980	-
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader samt avskrivning övervärde	5 730	5 990	-2 138	-	3 592	5 990
Skattefordringar/-skulder netto	**5 730**	**5 990**	**-812 546**	**-719 126**	**-806 816**	**-713 136**

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER

Koncernen	Balans per 1 jan 2016	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2016	Balans per 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2017
Aktier och andelar	-289 524	-42 930	-332 454	-332 454	-50 315	-382 769
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-22 233	-4 977	-27 211	-27 211	-2 467	-29 678
Obeskattade reserver	-339 100	-20 361	-359 461	-359 461	-36 520	-395 981
Rörelsefastigheter	-	-	-	-	-1 980	-1 980
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader samt avskrivning övervärde	3 206	2 784	5 990	5 990	-2 398	3 592
	-647 652	**-65 484**	**-713 136**	**-713 136**	**-93 680**	**-806 816**

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld			Netto
Moderbolaget	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Aktier och andelar	-	-	-382 769	-332 454	-382 769	-332 454
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-29 678	-27 211	-29 678	-27 211
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader	4 891	5 947	-	-	4 891	5 947
Skattefordringar/-skulder netto	**4 891**	**5 947**	**-412 447**	**-359 665**	**-407 556**	**-353 718**

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER

Moderbolaget	Balans per 1 jan 2016	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2016	Balans per 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2017
Aktier och andelar	-289 524	-42 930	-332 454	-332 454	-50 315	-382 769
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-22 233	-4 977	-27 211	-27 211	-2 467	-29 678
Temporära skillnader pensions- och lönekostnader	3 206	2 741	5 947	5 947	-1 056	4 891
	-308 552	**-45 166**	**-353 718**	**-353 718**	**-53 837**	**-407 556**

Not 15 ANDRA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncern och moderbolag	2017	2016
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	-	-
Årets förändring	37 384	-
Utgående balans	**37 384**	**-**
Avskrivningar		
Ingående balans	-	-
Årets avskrivningar	-7 477	-
Utgående balans	**-7 477**	**-**
Summa immateriella tillgångar	**29 907**	**-**

Aktiverade immateriella tillgångar under 2017 avser köpeskilling i samband med övertagande av bestånd gällande olycksfallsförsäkring vuxen.

Not 16 BYGGNADER OCH MARK/RÖRELSEFASTIGHETER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ingående balans	313 495	875	875	875
Förvärv	-	312 814	-	-
Värdeförändring	-	-	-	-
Avskrivningar	-2 329	-194	-	-
Förändring verkligt värde	-1 291	-	-	-
Utgående balans	**309 875**	**313 495**	**875**	**875**

FASTIGHETSINNEHAV	KONCERNEN	MODERBOLAGET
Antal	2	1
Anskaffningsvärde	313 207	393
Verkligt värde	309 875	875
Värde/m2	52 366	11

Fastigheten i moderbolaget avser en fritidsfastighet för personalen som är belägen i Bergs kommun i Jämtland. Värdering av fastigheten har skett i enlighet med ortsprismetoden. Fastigheten i koncernen avser kontorsfastighet i Solna, där bolaget även har sitt huvudkontor. Denna fastighet har värderats av ett extern värderingsföretag per 31 december 2017. Verkligt värde har beräknats via kassaflödesanalys, där parametrar som inflation, hyresinbetalningar, vakansgrad, driftskostnader samt fastighetsskatt har beaktats. Även ortsprisjämförelse har gjorts.

Not 17 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolag	
TELEGRAFGATAN RE AB	
Org.nummer	556691-9428
Säte	Stockholm
Ägarandel %	100
Bokfört värde	309 622
Verkligt värde	309 622

Bolaget förvärvade Telegrafgatan RE AB den 30 november 2016.
Slutlikvid för köpet reglerades under 2017.

	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	319 669	-
Förvärv	-	319 669
Justering anskaffningsvärde	-1 048	-
Utgående anskaffningsvärde	**318 621**	**319 669**
Ingående orealiserade värdeförändringar	-	-
Årets orealiserade värdeförändring	-9 000	-
Utgående orealiserade värdeförändringar	**-9 000**	**-**
Utgående bokfört värde	**309 621**	**319 669**

Not 18 REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncern och moderbolag	2017	2016
VÄRDERINGSKATEGORI VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATRÄKNINGEN		
Aktier och andelar	3 172 445	2 886 903
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 280 843	2 109 385
Summa	**5 453 288**	**4 996 288**

PER VÄRDERINGSMODELL	2017	2016
NIVÅ 1	-	-
Aktier och andelar	1 054 671	975 077
Obligationer och andra räntebaärande värdepapper	2 280 843	2 109 385
Summa	**3 335 514**	**3 084 462**
NIVÅ 3		
Aktier och andelar	2 117 774	1 911 826
Summa	**2 117 774**	**1 911 826**
Summa	**5 453 288**	**4 996 288**

Förändring nivå 3	2017	2016
Ingående balans	**1 911 826**	**1 739 959**
Förvärv	-	10
Redovisat i årets resultat	205 948	171 857
Utgående balans	**2 117 774**	**1 911 826**

Värdet av tillgångar under nivå 3 uppgår till KSEK 2 117 774. Av värdet avser KSEK 2 113 787 kapital investerat i Länsförsäkringar AB. Värderingen av innehavet är baserad på Länsförsäkringar Stockholms andel av Länsförsäkringar ABs substansvärde (beskattat eget kapital). Några specifika antaganden har inte gjorts, varför det inte varit relevant att genomföra en känslighetsanalys av antaganden. Vad gäller övriga placeringar har på grund av det i sammanhanget begränsade värdet några alternativa värderingsmodeller inte tillämpats.

VERKLIGA VÄRDEN OCH ANSKAFFNINGSVÄRDEN FÖR AKTIER OCH ANDELAR	2017		2016	
Koncern och moderbolag	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
NOTERADE INNEHAV				
Svenska aktier samt andelar i fonder som placerar i svenska aktier	396 994	216 778	401 152	235 419
Utländska aktier samt andelar i fonder som placerar i utländska aktier	471 144	291 468	389 273	214 714
Andelar i hedgefonder/fastighetsfonder	186 533	175 417	184 652	174 919
Summa noterade innehav	**1 054 671**	**683 663**	**975 077**	**625 052**
ONOTERADE INNEHAV				
Svenska aktier	2 117 137	716 225	1 910 558	716 225
Fastighetsfonder	637	18 814	1 268	18 814
Summa onoterade innehav	**2 117 774**	**735 039**	**1 911 826**	**735 039**
Summa aktier och andelar	**3 172 445**	**1 418 702**	**2 886 903**	**1 360 091**

VERKLIGA VÄRDEN OCH ANSKAFFNINGSVÄRDEN FÖR OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	2017		2016	
Koncern och moderbolag	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
NOTERADE INNEHAV				
Räntefonder	2 280 843	2 145 942	2 109 385	1 985 701
Summa räntebärande värdepapper	**2 280 843**	**2 145 942**	**2 109 385**	**1 985 701**

Not 19 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

Koncern och moderbolag	2017	2016
Fordringar hos försäkringstagare	594 322	547 972
Fordringar hos försäkringsföretag	39 386	38 618
Summa fordringar avseende direkt försäkring	**633 708**	**586 590**

Not 20 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncern och moderbolag	2017	2016
ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	93 895	58 523
Årets inköp	5 447	37 900
Årets försäljning	-1 862	-2 528
Utgående balans	**97 480**	**93 895**
AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-59 273	-52 545
Årets avskrivningar	-9 766	-8 680
Avyttringar	835	1 952
Utgående balans	**-68 204**	**-59 273**
Summa materiella tillgångar	**29 276**	**34 622**

Not 21 KASSA OCH BANK

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Kassa och Bank	127 801	48 129	109 765	44 905
Outnyttjad checkräkningskredit	50 000	50 000	50 000	50 000

Not 22 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Koncern och moderbolag	2017	2016
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	27 400	27 425
Årets avskrivningar	-27 400	-27 425
Årets avsättning	27 400	27 400
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	**27 400**	**27 400**
Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år	27 400	27 400

Not 23 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda kostnader	13 093	4 515	13 014	3 919
Förutbetald hyra dotterbolag	-	-	4 311	-
Upplupna intäkter	10 709	2 964	10 709	2 964
Summa övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**23 802**	**7 479**	**28 034**	**6 883**

Not 24 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolag	2017	2016
PERIODIERINGSFOND		
Avsättning att återföras till beskattning		
senast beskattningsåret 2022	40 000	40 000
Avsättning att återföras till beskattning		
senast beskattningsåret 2023	40 000	-
Summa periodiseringsfond	**80 000**	**40 000**
Ujämningsfond	41 384	41 384
Säkerhetsreserv	1 678 531	1 552 531
Summa obeskattade reserver	**1 799 915**	**1 633 915**

Not 25 EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

Koncern och moderbolag	2017 Brutto	2017 Återförsäkrares andel	2017 Netto	2016 Brutto	2016 Återförsäkrares andel	2016 Netto
AVSÄTTNNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER						
Ingående balans	798 299	-	798 299	770 100	-	770 100
Premieinkomst	2 037 217	-	2 037 217	1 889 932	-	1 889 932
Intjänade premier under perioden	-1 972 865	-	-1 972 865	-1 861 733	-	-1 861 733
Summa avsättning för ej intjänade premier	**862 651**	**-**	**862 651**	**798 299**	**-**	**798 299**

Not 26 OREGLERADE SKADOR

Koncern och moderbolag	2017 Brutto	2017 Återförsäkrares andel	2017 Netto	2016 Brutto	2016 Återförsäkrares andel	2016 Netto
Ingående balans rapporterade skador	808 729	-70 565	738 164	786 588	-80 237	706 352
Ingående balans inträffade, men ej ännu rapporterade	1 174 580	-194 155	980 425	1 159 633	-232 445	927 188
Ingående balans avsättning för skaderegleringskostnader	86 007	-	86 007	85 131	-	85 131
Summa ingående balans	**2 069 316**	**-264 720**	**1 804 596**	**2 031 353**	**-312 682**	**1 718 671**
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	735 734	-58 650	677 084	615 089	-22 538	592 551
Utbetalda försäkringsersättningar	-479 839	8 290	-471 549	-447 892	834	-447 058
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-68 233	7 666	-60 567	-129 233	69 665	-59 568
Beståndsöverlåtelse OSV (Olycksfall Vuxen)	17 653	-	17 653	-	-	-
Summa utgående balans	**2 274 630**	**-307 414**	**1 967 216**	**2 069 316**	**-264 720**	**1 804 596**
UB rapporterade skador	890 473	-95 228	795 246	808 729	-70 565	738 164
UB inträffade men ännu ej rapporterade skador	1 284 876	-212 186	1 072 690	1 174 580	-194 155	980 425
UB avsättning för skaderegleringskostnader	99 280	-	99 280	86 007	-	86 007

Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar
För skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,40 %, baserad på den 7-åriga SEK swapen. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, använder bolaget räntesatsen 0,60 %, som är baserad på ett försiktigt antagande utifrån den 10-åriga SEK swapen. Diskonteringseffekten uppgår till KSEK 64 371 (78 955).

Not 27 ÖVRIGA SKULDER

	KONCERNEN 2017	KONCERNEN 2016	MODERBOLAGET 2017	MODERBOLAGET 2016
Leverantörsskulder	19 766	9 303	19 550	8 610
Skatteskulder	63 883	82 441	63 883	82 441
Källskatter	4 895	5 491	4 895	4 866
Skuld Trafikförsäkringsföreningen (Not 10)	25 087	24 009	25 087	24 009
Övriga skulder	847	17 066	813	17 066
Summa övriga skulder	**114 478**	**138 310**	**114 228**	**136 992**

Not 28 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	KONCERNEN 2017	KONCERNEN 2016	MODERBOLAGET 2017	MODERBOLAGET 2016
Semesterlöneskuld	13 801	15 015	13 801	15 015
Sociala kostnader	19 077	19 561	19 077	19 561
Avgångsvederlag	264	2 775	264	2 775
Förutbetalda premieintäkter	177 295	181 577	177 295	181 577
Skuld till dotterbolag	-	-	4 197	-
Övrigt	37 379	39 147	37 179	38 636
	247 816	**258 075**	**251 813**	**257 564**

Not 29 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Koncern och moderbolag	2017	2016
FÖR EGNA SKULDER STÄLLDA SÄKERHETER		
Registerförda tillgångar för försäkringstekniska avsättningar	2 854 954	2 627 437
	2 854 954	**2 627 437**

Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar enligt 6 Kap § 11 försäkringsrörelselagen. Beloppet som tas upp som ställda säkerheter motsvarar den försäkringstekniska skulden efter avdrag för återförsäkrares andel. Samtliga tillgångar upptagna i förmånsregistret uppgår till KSEK 3 647 372.

Not 30 NÄRSTÅENDE PARTER OCH TRANSAKTIONER

Moderbolag		Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster till närstående	Övrigt (t ex ränta, utdelning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Telegrafgatan RE AB	2017	985	17 582	-	4 366	4 197
	2016	-	1 434	-	217	-

Not 31 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Försäkringsklasser								
Belopp	Totalt 2017	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övriga klasser	Motorfordon ansvar mot tredje person	Brand och annan egen-domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen åter-försäkring
Premieinkomst, brutto	2 037 217	169 247	452 777	253 254	969 931	55 606	50 924	1 951 739	85 478
Premieintäkt, brutto	1 972 865	150 327	440 155	250 766	943 203	54 986	49 398	1 888 836	84 028
Försäkringsersättnin, brutto	-1 453 595	-95 400	-318 091	-240 740	-661 596	-31 853	-22 734	-1 370 414	-83 181
Driftskostnader, brutto	-361 372	-29 946	-61 689	-67 982	-180 923	-10 904	-9 428	-360 871	-501
Resultat avgiven återförsäkring	-60 914	-2 261	-7 157	6 394	-53 960	-3 930	-	-60 914	-
Skadeprocent, brutto	73,7%	63,5%	72,3%	96,0%	70,1%	57,9%	46,0%	72,6%	99,0%

Not 32 DISPOSITION AV ÅRETS RESULTAT

SEK	
Balanserade vinstmedel från föregående år	1 105 560 002
Årets resultat	222 978 645
Summa	**1 328 538 647**

Styrelsen och vd:n föreslår att i ny räkning balanseras 1 328 538 647 kronor.

Not 33 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Bolaget har inte noterat några väsentliga händelser eller förvärv efter räkenskapsårets slut.

Underskrifter

Solna den 8 mars 2018

Christer Villard
Ordförande

Lennart Käll
Vice ordförande

Göran Almberg

Charlotte Barnekow

Ingrid Lindquist

Jan Rosenström

Maria Torpman
Arbetstagarrepresentant

Jesper Merbom
Arbetstagarrepresentant

Fredrik Bergström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 8 mars 2018

Petter Hildingson
Auktoriserad revisor

PNO
87

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Stockholm
Organisationsnummer 502002-6265

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Stockholm för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 10-35 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningen (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Koncernredovisningen för räkenskapsåret 2016-01-01 – 2016-12-31 har inte varit föremål för revision och någon revision av jämförelsetalen i koncernredovisningen för räkenskapsåret 2017-01-01 – 2017-12-31 har därmed inte utförts.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR – INTRÄFFADE MEN EJ RAPPORTERADE SKADOR

I enlighet med not 26 uppgår per 31 december 2017 Länsförsäkringar Stockholms försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador brutto, före återförsäkrares andel, till 2 274 630 KSEK och netto, efter återförsäkrares andel till 1 967 216 KSEK. Av totala avsättningar för oreglerade skador utgörs avsättningar för inträffade men ännu ej rapporterade skador till brutto 1 284 876 KSEK och netto till 1 072 690 KSEK.

Länsförsäkringar Stockholms avsättningar för ännu ej rapporterade skador är en väsentlig post i balansräkningen som baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden. Resultatet av bolagets bästa bedömning avseende avsättningsbehovet för inträffade men ej rapporterade skador är beroende av historik och datakvalité. De mest centrala antagandena med störst påverkan av posternas storlek är bedömningar av framtida ersättningsutflöden och diskonteringsfaktorer för hänförliga kassaflöden.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningarna av de inträffade men ej rapporterade skadorna bygger på och not 2 behandlar Länsförsäkringar Stockholms risker och riskhantering kopplat till bedömningar av inträffade men ej rapporterade skador. Felaktiga bedömningar av ovanstående parametrar kan påverka värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna väsentligt och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Länsförsäkringar Stockholm har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de inträffade men ej rapporterade skadorna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till försäkringssystemens datakvalité, val av beräkningsmodell, bedömning av antaganden samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har involverat aktuariespecialister för att utföra kontrollberäkningar och utmana Länsförsäkringar Stockholms modeller för beräkning av okända men ej rapporterade skador.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga baserat på koncernens redovisningsprinciper.

VÄRDERING AV FINANSIELLA PLACERINGSTILLGÅNGAR DÄR NOTERADE PRISER SAKNAS (NIVÅ 3)

Länsförsäkringar Stockholms placeringstillgångar uppgår till 5 763 163 KSEK per 31 december 2017 och tillgångarna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 18 framgår det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13. Värdet av totala finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas uppgår till 2 117 774 KSEK. Klassificeringen av aktier och andelar inom nivå 3 avser i huvudsak innehav i LFAB.

Risken i samband med värdering av finansiella placeringstillgångar till verkligt värde är i huvudsak relaterade till tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver bedömning av verkligt värde. Dessa tillgångar klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 och värderas med hjälp av modeller som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadspriser. I not 1 och 18 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av Länsförsäkringar Stockholms placeringstillgångar inom nivå 3. Not 2 behandlar Länsförsäkringar Stockholms aktiekursrisk.

De antaganden och modeller som används vid beräkningen av värderingen av dessa tillgångar är föremål för uppskattningar och bedömningar och området är därmed av särskild betydelse i vår revision.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- För innehavet i LFAB har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som Länsförsäkringar Stockholm har erhållit.
- Vi har utvärderat rimligheten i de externa värderingskällornas resultat baserat på publik tillgänglig information om motpartens finansiella rapportering. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till placeringstillgångar där noterade priser saknas är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-9 och 40-47. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor,

måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Stockholm för räkenskapsåret 2017-01-01–2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Deloitte AB, utsågs till Länsförsäkringar Stockholms revisor av bolagsstämman 2017-04-06 och har varit bolagets revisor sedan före den 17 juni 1994.

Stockholm den 8 mars 2018
Deloitte AB

Petter Hildingson
Auktoriserad Revisor

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrning i Länsförsäkringar Stockholm

Länsförsäkringar Stockholm är ett ömsesidigt försäkringsföretag. Företagsformen innebär att företaget i sin helhet ägs av försäkringstagarna och att de i egenskap av ägare genom inbetalning av försäkringspremier kollektivt bidrar till företagets riskkapital. Bolagsorganen i Länsförsäkringar Stockholm är bolagsstämman, styrelsen, vd och revisorerna. Regler för styrning av Länsförsäkringar Stockholm finns främst i försäkringsrörelselagen, lagen om ekonomiska föreningar samt i föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen och andra myndigheter. Härutöver finns regler om styrning av företaget i bolagsordningen och i ett stort antal, av behöriga bolagsorgan fastställda, interna policies och riktlinjer.

Bolagsordning

Bolagsordningen innehåller bland annat bestämmelser om företagets firma, var styrelsen har sitt säte, företagets verksamhetsinriktning innefattande en beskrivning av de försäkringsklasser som företagets koncession omfattar. Därutöver finns även regler om styrelsens storlek och sammansättning samt hur val av styrelse och revisorer ska ske.

Fullmäktige

Länsförsäkringar Stockholm tillämpar ett representativt system som innebär att delägarnas rätt att besluta på bolagsstämman utövas av fullmäktige. Antalet fullmäktigeledamöter ska enligt bolagsordningen uppgå till minst 50 personer, vilka väljs av delägarna på en mandattid om tre år. Val av fullmäktige förrättas på det sätt styrelsen bestämmer och hålls senast under december månad. Fullmäktigeorganisationen finns beskriven på företagets hemsida.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Länsförsäkringar Stockholms högsta beslutande organ och bolagsstämmans befogenheter utövas av fullmäktige. Ordinarie bolagsstämma hålls årligen på företagets huvudkontor eller på annan plats styrelsen så bestämmer. Kallelse till bolagsstämma görs via ordinarie post eller e-post om förutsättningar härför föreligger enligt lag. På ordinarie bolagsstämma behandlas företagets utveckling och i enlighet med lag och bolagsordning fattas beslut i ett antal centrala ärenden såsom val av styrelse, revisorer och valberedning samt om ersättning till dessa, om årsredovisning samt om ansvarsfrihet för styrelsen och vd samt eventuella förändringar av bolagsordningen. Fullmäktiges deltagande på bolagsstämman förutsätter fysisk närvaro. Vid bolagsstämman 2017 var fullmäktige, styrelsen, företagsledningen och revisorn närvarande. Protokoll från bolagsstämman är publicerat på företagets hemsida.

Valberedning

Företaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning. Valberedningens uppgifter och arbetsformer framgår av den instruktion för valberedningen som beslutas av stämman och som finns publicerad på företagets hemsida. Valberedningens huvudsakliga uppgift är att utarbeta förslag till beslut om val av styrelseledamöter, fullmäktigeledamöter och revisor samt ersättning till dessa. Valberedningens ledamöter väljs för en mandattid om två år. Valberedningen presenterar sina förslag till beslut avseende styrelseledamöter och revisor i kallelsen till bolagsstämma. På bolagsstämman presenterar och motiverar valberedningen sina förslag och lämnar en redogörelse för hur dess arbete bedrivits.

Namn	Född år	Mandattid till
Per Gustafsson	1959	2019
Marie Backrud Ivgren	1971	2019
Jerker Holmgren	1960	2019
Benny Larsson	1957	2018
Cecilia Åkerblom	1973	2018

Revision och revisorer

Revisorerna har till uppgift att på delägarnas vägnar granska företagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Enligt bolagsordningen ska revisor eller registrerat revisionsbolag utses av ordinarie bolagsstämma för tiden intill dess nästa ordinarie bolagsstämma hållits. Vid bolagsstämman 2017 utsågs auktoriserade revisionsbyrån Deloitte AB vilken företräds av auktoriserade revisorn Petter Hildingson som ordinarie revisor och auktoriserade revisorn Petter Engdahl som revisorsuppleant.

Petter Hildingson
Auktoriserad revisor

Revisionsbyrå:	Deloitte AB, revisionsuppdrag i Länsförsäkringar Stockholm sedan före den 17 juni 1994.
Andra revisionsuppdrag:	Collectum AB, Vadstena Sparbank, Finansiell ID-Teknik BID AB, Guy Carpenter & Company Aktiebolag och Principle Försäkrings AB.

Revisionsbolaget Deloitte AB har haft begränsade övriga uppdrag för Länsförsäkringar Stockholm utöver revisionsuppdraget. I huvudsak har det rört sig om fördjupande genomgångar och speciella granskningar.

Belopp KSEK	2017	2016
Deloitte, revisionsuppdrag	695	649
Deloitte, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Deloitte, skatterådgivning	17	18
Deloitte, övriga tjänster	-	-

Revisorerna deltar vid revisionsutskottets möten och rapporterar till utskottet vid minst två tillfällen per år. Vid dessa sammanträden behandlas företagets utveckling, förvaltning och regelefterlevnad, iakttagelser från revisionen samt åtgärder som kan bidra till att förbättra kvaliteten i den finansiella rapporteringen. En gång per år, i samband med styrelsens behandling av årsbokslutet, träffar externrevisorn styrelsen och redovisar sina iakttagelser från revisionen. Styrelsen träffar dessutom minst en gång per år företagets revisor, utan närvaro av vd eller annan från bolagsledningen. Styrelsen har utsett en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion, internrevision, med huvudsaklig uppgift att stödja styrelsen med uppföljning av att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med av styrelsen utfärdade riktlinjer och fattade beslut samt att verksamheten bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. Internrevision ska även granska och utvärdera företagets organisation, rutiner, styrning och kontroll. Styrelsen har fastställt en särskild instruktion för internrevision. Tjänsten är upphandlad från Länsförsäkringar ABs internrevisionsenhet som har särskild kompetens inom området. Internrevisorns revisionsplan utarbetas i samråd med extern revisor och fastställs av styrelsen. Internrevisorn kallas till revisionsutskottets möten och rapporterar löpande till utskottet.

Styrelsen

Styrelsen är ytterst ansvarig för företagets organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om Länsförsäkringar Stockholms strategiska inriktning, utvärderar den operativa ledningen och fastställer styrdokument. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll samt säkerställa efterlevnad av lagar och regler. Styrelsen följer löpande Länsförsäkringar Stockholms verksamhet och ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och försäljning. Styrelsen ska enligt bolagsordningen bestå av lägst fem och högst sju ledamöter. Styrelsen består från och med ordinarie bolagsstämma 2017 av sex ordinarie stämmovalda ledamöter. Mandattiden för de bolagsstämmovalda ledamöterna är ett år. Därutöver finns två ordinarie arbetstagarrepresentanter samt en suppleant till dessa.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Som ett led i att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete i vissa frågor har ett antal utskott inrättats, vars uppgifter fastlagts av styrelsen i instruktioner. Inget av utskotten har något generellt beslutsmandat. Varje utskott ska regelbundet rapportera sitt arbete till styrelsen och över sammanträdena ska föras protokoll som delges styrelsen.

Risk- & Kapitalförvaltningsutskott

Styrelsen har utsett ett Risk- & Kapitalförvaltningsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Vd, chef Ekonomi & Finans, Riskchef samt Kapitalförvaltningschef är regelmässigt närvarande vid utskottets möte. Till utskottets sammanträden får särskild sakkunnig adjungeras. Chefen för Kapitalförvaltning är föredragande i utskottet. Risk- & Kapitalförvaltningsutskottet har som uppgift att inför behandling i styrelsen bereda ärenden inom Kapitalförvaltningen. Utskottet ska hålla sig informerad om det makroekonomiska läget och bilda sig en uppfattning om den förväntade ränte-och aktieutvecklingen på kort och lång sikt samt analysera och följa företagets finansiella ställning.

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott bestående av tre styrelseledamöter. Vd, chef Ekonomi & Finans, Compliance officer, Riskchef samt extern och intern revisor är regelmässigt närvarande vid utskottets möten. Revisionsutskottet svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra företagets interna styrning avseende finansiell rapportering, riskhantering, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Utskottet ska även bereda de ärenden som styrelsen från tid till annan hänskjuter till revisionsutskottet.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott bestående av ordföranden och vice ordföranden. Ersättningsutskottet ska inför behandling av styrelsen bereda frågor om ersättning och övriga anställningsvillkor till vd och företagsledningen.

Presidium

Styrelsen har utsett ett presidium bestående av ordförande och vice ordförande. Presidiet beslutar i frågor som delegerats från styrelsen och företräder företaget vid sammanträden med länsförsäkringsbolagens aktieägarkonsortium och andra övergripande organ för styrning av länsförsäkringsgruppens gemensamma verksamhet.

Styrelsearbetet under 2017

Styrelsen har under räkenskapsåret 2017 haft 10 sammanträden. Därutöver har styrelsen under året genomfört ett strategimöte vid vilket styrelsen har fördjupat sig i företagets långsiktiga verksamhetsfrågor. Styrelsen har också genomfört ett riskseminarium där aktuella frågor samt företagets riskhanteringssystem och kapitalförvaltningen har behandlats.

MÖTEN OCH NÄRVARO

2017	Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Risk- & Kapitalförvaltningsutskott	Närvaro % styrelsemöten	Närvaro % utskottsmöten
Antal möten	10	4	2	8		
Christer Villard	Ordförande		Ordförande	Ordförande	90	100
Göran Almberg	Ledamot	Ledamot	-	-	100	100
Charlotte Barnekow	Ledamot	Ledamot	-	-	100	100
Lennart Käll	Vice ordförande	-	Ledamot	Ledamot	100	100
Ingrid Lindquist	Ledamot	-	-	Ledamot	100	100
Jan Rosenström	Ledamot	Ordförande	-	-	100	100
Maria Torpman	Arbetstagarrepresentant				80	-
Jesper Merbom	Arbetstagarrepresentant				80	-

Utvärdering av styrelsens arbete har genomförts. Styrelsen har tillsammans med extern revisor också genomfört en utvärdering av vd utan dennes närvaro. Mellan styrelsemötena har ordföranden och vd haft täta kontakter där avstämningar och dialog skett i angelägna frågor liksom framtagande av dagordning med underlag inför styrelsemötena. Ordföranden och vd har under året tillsammans med sina motsvarigheter i övriga länsförsäkringsbolag deltagit vid fyra möten med Länsförsäkringar ABs aktieägarkonsortium samt på bolagsstämma i Länsförsäkringar AB.

Företagsledningen

Vd ansvarar för den löpande operativa verksamheten i Länsförsäkringar Stockholm. En skriftlig instruktion fastlägger ansvarsfördelningen mellan styrelse och vd. Vds ansvar innefattar bland annat löpande personal-, finans- och ekonomifrågor, löpande kontakter med företagets intressenter samt att tillse att styrelsen får den information som krävs för att kunna fatta väl underbyggda beslut. Vd har utsett en företagsledning som löpande ansvarar för olika delar av verksamheten. Den övergripande ansvarsfördelningen inom företaget framgår av en särskild bolagsinstruktion.

Vd eller närstående fysisk eller juridisk person har inga aktieinnehav eller delägarskap i företag som Länsförsäkringar Stockholm har betydande affärsförbindelser med. Vd är inte styrelseledamot. Vd har att följa av styrelsen beslutad vd-instruktion.

Vd FREDRIK BERGSTRÖM

Född:	1970
Anställd:	Sedan 2013
Utbildning, huvudsaklig:	Civilekonom, universitetsutbildning
Arbetslivserfarenheter:	Chef affärsområde Konsument SBAB, Distributionschef Ifs privataffär i Sverige samt andra befattningar inom If skadeförsäkring AB och Dial Försäkrings AB.
Styrelseuppdrag	Ordförande Länsförsäkringar Mäklarservice AB, Ledamot i Länsförsäkringar Fondliv Försäkrings AB, Ledamot i stiftelsen Hållbara Hav, Ledamot Enebybergs Tennishall AB

Ersättning till företagsledningen

Ersättningen till vd och övriga ledande befattningshavare bereds av ersättningsutskottet. Styrelsen fastställer ersättningarna. Länsförsäkringar Stockholms ersättningsprinciper syftar till att erbjuda ersättning som möjliggör att ledande befattningshavare kan rekryteras och behållas och att ersättningen ska vara marknadsmässig i förhållande till motsvarande nivå inom den finansiella branschen i Sverige.

Ersättningen till ledningen omfattar lön, pension och förmåner. Uppsägningstiden är högst tolv månader vid uppsägning från företagets sida och sex månader om uppsägningen sker från den anställdes sida. Vid uppsägning från företagets sida får avgångsvederlag uppgå till högst 18 månadslöner.

BOLAGETS STYRELSE

Namn	Född år	Invald
Christer Villard	1949	2006
Göran Almberg	1960	2016
Charlotte Barnekow	1962	2012
Lennart Käll	1958	2013
Ingrid Lindquist	1957	2016
Jan Rosenström	1942	1989
Maria Torpman *Arbetstagarrepresentant*	1982	2012
Jesper Merbom *Arbetstagarrepresentant*	1983	2015
Ola Lovekrans *Arbetstagarrepresentant suppleant*	1963	2015

Styrelse

1 Christer Villard

Ordförande. **Född** 1949. **Invald** 2006. Jur.kand. **Övriga styrelseuppdrag**: Ordförande Wallenstam AB, Drottningholmsteaterns vänförening och Accvi AB. Ledamot Länsförsäkringar AB, AB Segulah samt två familjestiftelser.
Tidigare erfarenhet: Ett flertal Vd-uppdrag inom bank och finans samt på uppdrag av Världsbanken rådgivare till regeringarna i Litauen och Indonesien.

2 Lennart Käll

Vice ordförande. **Född** 1958. **Invald** 2013 (även 2008-2009). Civilekonom. Vd Svenska Spel. **Övriga styrelseuppdrag:** Ordförande SPER. Ledamot Grönklittsgruppen AB
Tidigare erfarenhet: TryggHansa positioner inom sak, liv, skador, företag, Vd för SEB Finans, Vd ICA Banken, Vd Ticket Travel Group, Vd Wasa Kredit.

3 Göran Almberg

Styrelseledamot. **Född** 1960. **Invald** 2016.Civilekonom. Koncerncontroller Lantbrukarnas Riksförbund. **Övriga styrelseuppdrag:** Ordförande Lantbrukets Avbytartjänst AB, Riksbyggens Bostadsrätts-förening Sollentunahus 2. Ledamot i Grön Produktion i Sverige AB, Sken i Norr AB samt arbetsgivarrepresentant i Klöverstiftelsen.
Tidigare erfarenhet: Vd i LRF Skadeförsäkring AB, Vd i Swede Agri Treasury Consulting AB samt bland annat Finanschef på Kooperativa Förbundet och ett flertal styrelseuppdrag.

4 Charlotte Barnekow

Styrelseledamot. **Född** 1962. **Invald** 2012. Jur.kand. Head of Insurance Risk Management på Ericsson. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Enter Fonder AB.
Tidigare erfarenhet: Ett flertal befattningar inom försäkringsindustrin inklusive affärsområdeschef på AIG Europe SA. Ordförande i Swedish Risk Management Association.

5 Ingrid Lindquist

Styrelseledamot. **Född** 1957. **Invald** 2016. Civilekonom. Arbetande styrelse-ordförande Lysa AB. **Övriga styrelseuppdrag:** Ledamot Kavat Vård AB.
Tidigare erfarenhet: SBAB Bank produktchef Spara och produktchef Fond, Vd i Avanza Fonder, Vd Öhman Fonder bland annat samt ett flertal styrelseuppdrag.

6 Jan Rosenström

Styrelseledamot. **Född** 1942. **Invald** 1989. Civilingenjör.
Övriga styrelseuppdrag: Ledamot Vasamuseets vänförening.
Tidigare erfarenhet: Ett flertal chefsbefattningar inom IBM koncernen; bland annat vVd IBM Svenska AB, vVd Exportrådet, Vd Livsmedelsindustrierna och Livsmedelsföretagen.

7 Maria Torpman

Arbetstagarrepresentant. **Född** 1982. **Invald** 2012. Affärsstödsspecialist Infrastruktur.
Övriga styrelseuppdrag: Ordförande FTFs personalklubb.

8 Jesper Merbom

Arbetstagarrepresentant. **Född** 1983. **Invald** 2015. Skadereglerare Företag Bygg & Egendom.
Övriga styrelseuppdrag: Vice ordförande FTFs personalklubb.

9 Ola Lovekrans

Arbetstagarrepresentant suppleant. **Född** 1963. **Invald** 2015. Affärsområde Företag, Rådgivare Liv.

Företagsledning

1 Fredrik Bergström

Verkställande direktör. **Född** 1970. **Anställd** 2013. **Tidigare erfarenhet**: Chef affärsområde Konsument SBAB, Distributionschef Ifs privataffär i Sverige samt andra befattningar inom If Skadeförsäkring AB och Dial Försäkrings AB.

2 Henrik Sandberg

Vice verkställande direktör, chef Ekonomi & Finans. **Född** 1957. **Anställd** 2010. **Tidigare erfarenhet**: Riskchef inom Kapitalförvaltning och aktiechef Sverige, Handelsbanken, finanschef och vVd inom SPP Liv.

3 Sarah Bucknell

Chef Affärsområde Privat. **Född** 1971. **Anställd** 2017. **Tidigare erfarenhet**: Vd Marginalen Bank , Chef Affärsområde Privat SBAB, COO samt andra ledande befattningar inom Nordnet.

4 Mathias Collén

Chef Affärsområde Företag. **Född** 1981. **Anställd** 2014. **Tidigare erfarenhet:** Civilekonom från Handelshögskolan vid Göteborgsuniversitet, flertalet befattningar inom Livförsäkringsbolaget Skandia, bland annat som chef stora företag, kommuner och organisationer i Sverige och försäljnings-chef/kontorschef i Malmö.

5 Robert Collin

Chef Skador. **Född** 1967. **Anställd** 2006. **Tidigare erfarenhet:** Chef Skador och utredning Länsförsäkringar Liv, Chef Produktion Länsförsäkringar Liv, utbildningschef Länsförsäkringar Liv och regionchef Wasa Liv.

6 Eva Marell

Chef Strategi och Planering. **Född** 1973. **Anställd** 2014. Civilekonom. **Tidigare erfarenhet:** Chef Produkt Bank Länsförsäkringar Stockholm, Chef Affärsområde Partnermarknad samt andra befattningar inom SBAB.

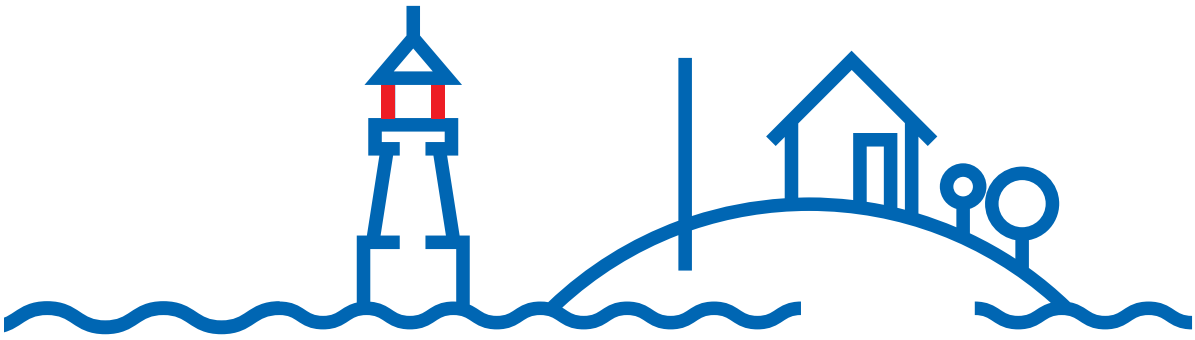

Fullmäktige

Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Länsförsäkringar Stockholm och ska enligt bolagsordningen bestå av minst 50 fullmäktige. Fullmäktig ska vara försäkringstagare i företaget.

För att öka ägarinflytandet i företaget beslutade bolagsstämman att införa ett nytt system för val till fullmäktige. Från och med bolagsstämman 2010 är samtliga ledamöter valda av delägarna. Delägarna har även möjlighet att nominera kandidater vid de årliga valen.

Mandattid t o m bolagsstämman 2018

Namn	Född	Yrke	Ort
Aguilar Oddershede Soledad	1982	Jurist/rättsvetare	Saltsjöbaden
Bengtsson Bengt	1946	Kommunikationskonsult	Upplands Väsby
Eklöf Annika	1972	Redovisningskonsult	Vallentuna
El-Abed Hafida	1966	Marknadsassistent	Stockholm
Holmgren Jerker	1960	v VD	Lidingö
Larsson Benny	1957	Kriminalkommissarie	Stockholm
Lindh Anders	1958	Direktör	Ekerö
Olsson Carl Axel	1941	Egen företagare	Vallentuna
Petterson Åke	1946	Senior Advisor	Farsta
Reinius Robert	1938	Civ.ek.	Stockholm
Runesson Anders	1955	Lantbrukare	Norrtälje
Saighani Farah	1967	Redovisningsekonom	Stockholm
Skoglund Henrik	1971	VD	Täby
Söderman Otto	1978	Egen företagare	Märsta
Wikberg Micael	1960	Direktör	Täby
Åkerblom Cecilia	1974	Ledarskapsexpert	Vaxholm
Sandlund Håkan	1945	Civilekonom	Stockholm
Tärnström Jan-Erik	1949	Lantbrukare	Kungsängen
Wijkmark Göran	1944	Direktör	Järfälla

Mandattid t o m bolagsstämman 2019

Namn	Född	Yrke	Ort
Almquist Lars	1964	VD	Stockholm
Backman Jan	1947	Pensionär	Tullinge
Backrud Ivgren Marie	1971	Egen företagare	Vallentuna
Bergendorff Peter	1940	Pensionär	Täby
Fåhraeus Stefan	1966	Chefshandlare	Danderyd
Iveroth Lennart	1954	Lantbrukare	Ekerö
Myhr Jonas	1982	IT Projektledare	Enskededalen
Olsson Roger	1971	Grafiker	Vallentuna
Paulsson Maria	1978	Projektledare	Enskede
Pejic Ivana	1981	Jurist	Solna
Piehl Carl-Gustaf	1948	VD	Stockholm
Rexhall Karina	1968	CRA-Behandlare	Norrtälje
Sander Jan	1945	Pensionär	Värmdö
Vedin Lars	1949	Leg läk Egen företagare	Stockholm
Virgin Christian	1974	Lantbruk/fastigheter	Brottby
Vujadinovic Dubravka	1962	Arkitekt	Täby
Wurnell Mats	1982	Egen företagare	Södermalm
Åsell Vivi-Anne	1947	Redovisningskonsult	Stockholm

Mandattid t o m bolagsstämman 2020

Namn	Född	Yrke	Ort
Adolfsson Birgitta	1949	fd Försäkringstjänsteman	Skå
Aronowitsch Mikael	1951	VD	Täby
Björnlund Thobias	1981	Säljare	Bagarmossen
Gustafsson Per	1959	Auktoriserad revisor	Stockholm
Hollmark Mikael	1964	VD	Täby
Jöngren Caroline	1985	Agronom/Miljökonsult	Stockholm
Lagerhorn Hans	1944	fd. Brandchef	Spånga
Lagerhorn Lena	1982	Civ.ek.	Spånga
Lindhe Kjell	1949	fd Försäkringstjänsteman	Sollentuna
Modalen Magnus	1958	VD	Stocksund
Nilsson Lina	1971	Kriminolog	Stockholm
R K Jönsson Yngve	1951	Direktör	Tumba
Ringström Svante	1947	Glasmästare	Ekerö
Sandlund Håkan	1945	Civ.ek.	Stockholm
Tärnström Jan-Erik	1949	Lantbrukare	Kungsängen
Wijkmark Göran	1944	Direktör	Järfälla
Wärlinder Åsa	1964	Lantmästare	Norrtälje

Ord & uttryck

Affär för egen räkning, f e r. Den del av försäkringen som ett försäkringsföretag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra företag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskad med avgiven återförsäkring.

Avvecklingsresultat. Avvecklingsresultat eller skadeavvecklingsresultat innebär vinster eller förluster i försäkringsbolags bokslut, uppkomna på den i föregående bokslut avsatta ersättningsreserven.

Balanserade vinstmedel. Utgörs av föregående års fria egna kapital efter avsättning till säkerhetsreserv. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Bruttoaffär. Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkrats hos andra företag.

Direkt försäkring. Försäkringsavtal som företaget ingår med försäkringstagare utan förmedling av annat försäkringsföretag.

Diskontering av oreglerade skador. Nuvärdesberäkning av framtida skadeutbetalningar i försäkringsaffär med lång avvecklingstid.

Driftskostnader. Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för försäljning, förvaltning och administration.

Driftskostnadsprocent. Driftskostnader i förhållande till premieintäkt efter avgiven återförsäkring.

EIOPA. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Ej intjänade premier. En skuldpost, som motsvarar den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänför sig till nästkommande år.

FI. Finansinspektionen.

Första risk. Om en skada inträffar värderas den enligt skadevärderingsreglerna, en förstariskförsäkring täcker då endast upp till det försäkringsbelopp som tecknad försäkring stipulerar, till skillnad från fullvärde där det inte finns någon beloppsgräns för högsta ersättning.

Försäkringsersättningar. Utbetalda försäkringsersättningar plus oreglerade skador vid årets slut minus oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat. Dessutom ingår driftskostnader för skadereglering.

Försäkringstekniska avsättningar. Sammanfattande benämning på ej intjänade premier, kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring.

IBNR. Incurred but not reported. Inträffade skador som ännu inte är rapporterade.

IPS. Individuellt pensionssparande i banken där kunden väljer att placera sitt kapital i fonder, aktier, aktieindexobligationer och andra räntebärande värdepapper och/eller som inlåning med ränta. Under spartiden eller utbetalningstiden kan kunden flytta sitt kapital mellan olika sparformer utan att det får några skattekonsekvenser. Pengarna betalas ut från tidigast 55 års ålder.

ISK. Investeringssparkonto är ett sparande där kunden kan spara i fonder, aktier, aktieindexobligationer och andra räntebärande obligationer på Stockholmsbörsen och eller på inlåningskonto. Sparandet schablonbeskattas, vilket betyder att värdet av tillgångar och insättningar under året multipliceras med statslåneräntan den 30 november året innan och beskattas med 30 procent.

Kalkylränta. Eftersom premierna betalas i förskott och viss tid förflyter från det en skada inträffar till dess ersättning utbetalas, uppsamlas hos företaget ett kapital som ger avkastning. Den beräknade räntan på detta kapital kallas kalkylränta. Denna ränta överförs i resultaträkningen från finansrörelsen till försäkringsverksamheten.

Kapitalbas. Summan av eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatt.

Kapitalkvot. Förhållandet mellan kapitalbas och totalt kapitalkrav, uttryckt i procent, är ett riskbaserat mått som visar kapitalstyrkan hos försäkringsföretag enligt Solvens II regelverket.

Konsolideringsgrad. Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning, uttryckt i procent. Konsolideringsgraden, beräknad på detta sätt, är det mått på kapitalstyrka hos försäkringsföretag som normalt används.

Konsolideringskapital. Sammanfattande benämning på eget kapital, obeskattade reserver samt uppskjuten skatt.

Kvardröjande risk. Om reserven för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftskostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, ska avsättning för kvardröjande risk ske.

Oreglerade skador. De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar. Denna skuldpost kallas oreglerade skador.

Placeringstillgångar. De pengar som betalas in och som inte behövs i den löpande rörelsen placeras enligt myndigheternas föreskrifter och i övrigt på bästa sätt för att ge god avkastning och värdetillväxt. Placeringstillgångar är en sammanfattande benämning på företagets "lager" av statspapper, obligationer, förlagsbevis, aktier, fastigheter och lån.

Premieinkomst. Motsvarar under året influtna premiebelopp. Istället för premieinkomst används ofta den kortare benämningen premier.

Premieinkomst för egen räkning, f e r. Är premieinkomst minus avgivna återförsäkringspremier.

Premieintäkt. Avser, kort uttryckt, den premieinkomst som belöper på räkenskapsåret. Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Denna del av premieinkomsten, som avser påföljande år, redovisas i bokslutet som en skuldpost och kallas ej intjänade premier. Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året. Premieintäkten för året består av följande poster: Ej intjänade premier vid årets början plus premieinkomst under året minus ej intjänade premier vid årets slut.

Reservfond. Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Självbehåll. Det högsta försäkrings- eller skadebelopp på en och samma risk som en försäkringsgivare håller för egen räkning, dvs utan återförsäkring.

Skadeprocent. Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring i förhållande till premieintäkt efter avgiven återförsäkring.

Solvensmarginal. Erforderlig solvensmarginal är ett mått på hur stort kapital ett försäkringsbolag behöver. Det krävs att kapitalbasen skall vara minst så stor som den erforderliga solvensmarginalen.

Säkerhetsreserv. Avsättning till säkerhetsreserv är en bokslutsdisposition. Säkerhetsreserven är till för att utjämna svängningar i riskförloppet och osäkerhet i beräkningsunderlaget för avsättning för ej intjänade premier och oreglerade skador.

Uppskjuten skatt. Avser beräknad skatt för orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar.

Utjämningsfond. Skadeförsäkringsrörelse är av naturliga skäl utsatt för betydande kastningar i årsresultaten, främst beroende på antalet storskador och deras omfattning. För att utjämna dessa kastningar har till och med 1990 skattefri avsättning kunnat ske till en fond, som kallas utjämningsfond. Ytterligare avsättning får inte göras. Förlust på själva försäkringsrörelsen, i inkomstskattelagens mening, får täckas genom användning av fonden. Härefter eventuellt kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet får också täckas genom användning av denna fond.

Återförsäkring. Om ett försäkringsföretag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar företag, helt eller delvis, de tecknade försäkringarna. Man talar härvid om avgiven återförsäkring respektive mottagen återförsäkring (indirekt försäkring).

Länsförsäkringar Stockholm

Telegrafgatan 8A, 169 72 Solna
Telefon 08-562 830 00
www.lansforsakringar.se